unta ja // e

Loma- ja uimakausi on parhaimmillaan. — Kuvamme Helsingin uimastadionilta

SUOMEN KUNNANTYÖNTEKIJÄIN LIITTO r.y.

Helsinki, Paasivuorenkatu 5 · Vaihde 70907 · Postisiirto 6459

		Suoraan	Toimistoajan jälkeen	Kotiin
Puh.joht.	Heinonen, Reino	77 43 66		77 01 34
Sihteeri	Mura, Kurre	77 57 66	W	48 22 25
Tal.hoit.	Friberg Sven	77 35 16		79 38 30
Val.ohj.	Kaukolampi, Eugen		70 818	78 01 86
Toimitsija	Nyberg, Emil		70 967	
»	Ailio, Unto			78 65 89
»	Pekkanen, Leevi		70 929	77 05 34
»	Löf, Onni	, F. (1)	70 967	
»	Suhonen, Antti		Mark .	46 17 36
Toimittaja	Tuomi, Reino		70 843	79 05 84

HELSINGIN KUNNANTYÖNTEKIJÄIN KESKUSJÄRJESTÖ r.y.

Paasivuorenkatu 5 · Vaihde 70907

Toimitsija	Laitila, Kauko	77 22 51	74 96 65
	Vesanen, Aarne	77 00 54	77 84 72

KUNTA J ommunen och Vi PÄÄTOIMITTAJA: REINO HEINONEN TOIMITTAJA: REINO TUOMI TOIMITUSNEUVOSTO: REINO HEINONEN, SVEN

N:0 8 KESÄKUU 1956 - JULKAISIJA: SUOMEN KUNNANTYÖNTEKIJÄIN LIITTO r.y.

Helsinki 30. 6. 1956

FRIBERG, EUGEN KAUKOLAMPI, REINO TUOMI TOIMITUS: PAASIVUORENKATU 5 . VAIHDE 70 907

»LIIAN AKTIIVISIA POLIITIKKOJA«

Ammattiyhdistysliikkeen ja politiikan suhteesta on paljon taitettu peistä julkisenkin sanan palstoilla ja ruotimista riittää vieläkin. Puuttumatta tässä yhteydessä tähän laajaan ja monitahoiseen kysymykseen kokonaisuudessaan, tulkoon lyhyesti kuitenkin todetuksi, että ammattiyhdistysliike on luonnollisesti tarvinnut ja tulee edelleenkin tarvitsemaan myöskin poliittisten ryhmittymien tukea päämääriensä saavuttamiseksi; näinhän on laita sekä valtiollisella että kunnallisella sektorilla.

Viimeksi mainitulla alalla on kuitenkin viime aikoina esiintynyt ilmiöitä, jotka oikeuttavat puhumaan sliian aktiivisista poliitikoista». Eräillä maamme paikkakunnilla ovat politiikantekijät halunneet ottaa kokonaan myöskin kunnan palveluksessa olevien palkka- ja työehtoasiat hoitaakseen. Meillä ei tietystikään voi olla muuta kuin hyvää sanottavana siitä, että asioitamme kohtaan tunnetaan kiinnostusta ja myötämielisyyttä. Vahingoksi sen sijaan on koko ammattiyhdistysliikkeelle ja sen jäsenistölle sellainen toiminta, josta tälläkin hetkellä on näkyvissä erittäin räikeitä esimerkkejä. Kun esim. kaupungin palveluksessa olevien palkkajärjestelyjen alustava käytännöllinen hahmoittelu annetaan kokonaan poliittisten toimikuntien haltuun, syrjäyttämällä paikkakunnalla toimiva ammatillinen järjestö, ollaan jo hakoteillä.

Vielä oudommaksi käy tilanne silloin, kun työntekijäjärjestö ja työnantajan edustajat — tässä tapauksessa kunnan — ovat keskenään päässeet alustavasti sopimukseen esim. uudessa palkkajärjestelyssä noudatettavista linjoista, puuttuukin asiaan jokin poliittinen ryhmittymä haluamalla välttämättömästi painaa siihen pukinsorkkansa valtuustokäsittelyssä. Ei niinkään harvinaista – joskin sinänsä hämmästyttävää – ole ollut, että jo sovittuihin asioihin on tahdottu tehdä työntekijäpuolen vahingoksi muusksia niiden piirien taholta, jotka eivät yleensäkään katsele palkannauttijoita suopein silmin.

Kun kuitenkin myöskin palkannauttijoiden ja ammattiyhdistysliikkeen kannattajiksi julistautuneiden poliittisten ryhmien taholta on ryhdytty tekemään muutosesityksiä työntekijä- ja -antajapuolen välillä sovittuihin järjestelyihin, ei voi välttyä tuntemasta palaneen käryä. Olkoonkin, että muutosesitykset on lavastettu tarkoittamaan työntekijäpuolen parasta. Ammatillisten järjestöjen taholta kyetään esittämään kuinka pitkälle meneviä vaatimuksia tahansa — jotka sinänsä saattavat olla oikeutettujakin, mutta meidän on kuitenkin otettava huomioon myöskin minkälaiset mahdollisuudet esityksellä on tulla hyväksytyksi. Hyväkään esitys ei ole minkään arvoinen, jos se jää vain valtuuston pöytäkirjoihin merkinnällä »hylättiin äänestyksen jälkeen». Kun vain aniharvoissa tapauksissa jollakin poliittisella ryhmittymällä on kunnassa sellainen mahti, että se voi sanella päätöksen esim. palkka-asioissa, on em. seikka otettava varteen eräänä tärkeänä tekijänä. Nyt puheena olevanlaisilla poliittisilla ryhmillä ei myöskään ole mahdollisuuksia, eikä tuskin haluakaan, nähdä asioita niin laajasta perspektiivistä kuin on laita ammattiyhdistysliikkeen.

Palkannauttijoiden elinehtojen valjastaminen poliittisten propagandavankkurien eteen on edesvastuutonta toimintaa. Poliitikot, jotka välttämättä haluavat tehdä »korjauksia» ammatillisten järjestöjen hyväksymiin esityksiin, hidastuttavat ja jopa saattavat kokonaankin kaataa — kuten esimerkit osoittavat — palkannauttijoiden elinehtojen parantamiseen tähtäävät pyrkimykset. Huonosti nämä herrat tuntevat myöskin lähimmäisensä, jos' he luulevat näin läpinäkyvän koukun sieppaavan saalista. Ammattiyhdistysväki ei ole niin yksinkertaista vaalikarjaa kuin jotkut kuvittelevat. Vaalikalastajien nuotanperät saattavatkin jäädä yllättävän tyhjiksi mutta valitettavasti sitä ennen on ehditty saada aikaan paljon vahinkoa. Tämän vuoksi olisikin onnellisinta, että ammatillisten järjestöjen esityksille annettaisiin poliitikkojenkin piirissä niille kuuluva arvo.

neino Leinonen

SIVUSTAHYÖKKÄYS

Olemme joutuneet lehtemme palstoilla joitakin kertoja aikaisemminkin puuttumaan ns. keltaisten järjestöjen edesottamuksiin ja niiden silloin tällöin varsin omalaatuisiakin piirteitä saaneisiin toimenpiteisiin. Koska kuitenkin olemme hyvin oivaltaneet, ettei palkansaajajärjestöjen keskinäisillä riitaisuuksilla ja taistelulla hyödytetä ketään muuta kuin työnantajapiirejä, olemme solidaarisesti halunneet välttää minkäänlaista muodostamasta rintamaliniaa tälle suunnalle. Näin siitäkin huolimatta, että po. järjestöt niin menettelytavoissaan kuin muussakin toiminnassaan useimmiten ovat työskennelleet tavalla, joka on täysin vierasta varsinaiselle ammattiyhdistysliikkeelle.

Maamme kaupunkien ja kauppaloiden viranhaltijoiden keskuudessa pääasiassa propagandallaan toimiva Kunnallisvirkamiesliitto on ilmeisesti kuitenkin katsonut ajan koittaneen avoimen hyökkäyksen aloittamiseksi ammattiyhdistysliikettä vastaan. Sanotun liiton äänenkannattaja on näet toukokuun numerossaan havainnut oikeaksi ryhtyä arvostelemaan sitä työtä, jota liittomme on suorittanut viranhaltijoiden ja toimistoapulaisten erikoisesti palkka- ja työehtojen puolesta. Aiheen tähän lehti on ollut löytävinään siitä, että Tampereelle perustettiin liittomme alainen kaupungin toimistovirkailijain yhdistys. Tähän yhdistykseen liittyneitä nimitetään po. kirjoituksessa hyväuskoisiksi, minkä jälkeen lehti kirjoittaa: »Jos toimistoapulaiset todella haluaisivat äänensä kuuluviin neuvottelupöytien ääressä, heidän tulisi liittyä Tampereen kunnallisvirkamiesyhdistykseen, joka on kaikkien viranhaltija-asemassa olevien yhdysside ja joka tähänkin saakka on korottanut äänensä myös toimistoapulaisten puolesta.»

Virkamiesyhdistys on pahoittanut mielensä sen johdosta, että Tampereella — kuten monella muullakin paikkakunnalla — toimistovirkailijatkin ovat havainneet kenen ääni neuvottelupöytien ääressä todella kuuluu parhaiten. Se ei ole ollut kunnallisvirkamiesyhdistyksen, jolla on edessään vielä melkoinen taival »kaikkien viranhaltija-asemassa olevien yhdyssiteeksi» - ja olemmepa varma siitä, että tämä päämäärä jää saavuttamatta. Vaikka hyvin ymmärrämme edellämainitunlaisten kirjoitusten olevan jonkinlaisia, ehkäpä ilman suurempaa aivotyötä maailmalle päässeitä hätähuutoja, olisimme täällä päin odottaneet hieman toisenlaista suhtautumista. Olemme näet olleet havaitsevinamme, että sanotulla järjestöllä on jopa enemmän kuin voimat ovat kestäneetkään työtä suhteellisen pienen jäsenkuntansa asioiden hoitamisessa. Näin ollen olemme olleet mekin hyväuskoisia, emmekä ole odottaneet tämänsuuntaisia sivustahyökkäyksiä. Mikäli on vakavasti tarkoitus koetella kenen housut kestävät, emme sentään halua kieltäytyä kunniasta. Toteamme kuitenkin, että silloin eivät tule suuret sanat riittämään — silloin puhuvat teot. Jätämme asianomaisten harkittavaksi, millä suunnalla ne mahtaisivat järeämmin ja selvemmin puhua?

Ylimääräisiä vapaaviikkoja yleislakkoon osallistuneille

Liittotoimikunta on 14. 5. -56 pitämässään kokouksessa päättänyt sääntömääräisten vapaaviikkojen lisäksi myöntää ylimääräisiä vapaaviikkoja yleislakkoon osallistuneille liiton jäsenille siten, että vähintään 8 ja enintään 14 päivää lakossa olleet saavat vapautuksen 3 viikon jäsenmaksuista ja enemmän kuin 14 päivää lakossa olleet saavat vapautuksen 7 viikon Lakossaolopäiviksi jäsenmaksuista. luetaan myöskin sunnuntaipäivät, koska ne liiton sääntöjen mukaan ovat lakkoavustukseen oikeuttavia päiviä. Vähemmän kuin 8 päivää lakossa ol-

Jatkuu siv. 8

Tanskan kunnantyöntekijäin liiton 20. sääntömääräinen edustajakokous

pidettiin 6.—8. päivinä kesäkuuta Kööpenhaminassa. Noin 250 kokousedustajan lisäksi nähtiin mukana kotimaisten kutsuvieraiden lisäksi edustajia 10 ulkomaalaisesta veljesliitosta sekä Kansainvälisen liiton pääsihteeri P. Tofahrn. — Meidän liittoamme edustivat puheenjohtaja Reino Heinonen, taloudenhoitaja Sven Friberg ja liittotoimikunnan jäsen Uolevi Hurme, jotka nähdään kuvassamme taustalla, Etualalla Norjan Kunnantyöntekijäin Liiton valtuuskunta.

Kaupunkiliiton suositus viranhaltijain palkkojen tarkistamisesta

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto on kesäkuun 6. pnä päivätyllä yleiskirjeellään antanut kaupungin ja kauppalanhallituksille suosituksensa kaupunkien ja kauppalain viranhaltijain palkkojen tarkistamisesta. Julkaisemme suosituksen
jäljempänä kokonaisuudessaan:

Työsopimussuhteessa olevien työntekijäin palkkoja on kuluvana keväänä korotettu 12 markalla tunnissa eli 2.400 markalla kuukaudessa. Lisäksi on työmarkkinajärjestöjen välillä solmituissa työehtosopimuksissa korotettu työntekijäin palkkoja yleensä n. 3 prosentilla. Eduskunta on kuluvan kesäkuun 4 päivänä hyväksynyt lain, jonka mukaan myös valtion viranhaltijain palkat 1. 4. -56 lukien korotetaan kaikissa palkkaluokissa 2.400 markalla. Tähän elinkustannusten nousua vastaavaan korvaukseen sisältyy jo ns. indeksilisä. Lisäksi korotetaan mainitun lain mukaan valtion viranhaltijain 1. 7. -56 voimaan tulevien uusien palkkaluokkien mukaiset peruspalkat ja ikälisät mainitusta 1.7. -56 lukien 3 prosentilla.

Kaupunkiliiton hallitus on 2 päivänä kuluvaa kesäkuuta pitämässään kokouksessa katsonut oikeaksi ja kohtuulliseksi, että myös kaupunkien ja kauppalain viranhaltijain palkat tarkistetaan valtion viranhaltijain edellä selostetun palkkatarkistuksen mukaisesti. Palkka-asiainneuvosto, jonka Kaupunkiliiton hallitus on valtuuttanut antamaan asiassa jäsenkunnille suosituksen, edellä olevaan viitaten kunnioittaen suosittelee kaupungeille ja kauppaloille,

- että kaupunkien ja kauppalain päätoimisten viranhaltijain palkat korotetaan 1. 4. -56 lukien kaikissa palkkaluokissa 2.400 markalla. Korotukseen sisältyy jo 15 prosentin indeksilisä;
  - Koska mainittu 2.400 mk eli korvaus kohonneista elinkustannuksista on palkkaa, olisi myös jo maksetut sunnuntai- ja ylityökorvaukset takautuvasti tarkistettava.
- että 1. 7. -56 lukien edellä mainittujen viranhaltijain peruspalkkoja

ja (perus-) ikälisiä korotetaan 3 prosentilla;

Esimerkki edellä mainittujen 1) ja 2) kohtien sovellutuksesta:

- a) Viranhaltijain palkat 1. 4. —30. 6.
   -56 välisenä aikana = nykyiset
   palkat indeksilisineen + 2.400 mk.
- b) Viranhaltijain palkat 1. 7. -56 lukien: nykyiset peruspalkat ja (perus-) ikälisät korotetaan 3 prosentilla (tuottavuuslisä). Uudet peruspalkat ja ikälisät korotetaan 15 prosentilla (varsinainen indeksilisä) ja näin saatuihin palkkoihin lisätään 2.400 mk (korvaus elinkustannusten noususta).

Käytännöllisimmin saadaan kunkin viranhaltijan loppupalkka kaikkine edellä mainittuine lisineen 1. 7. -56 alkaen lasketuksi siten, että nykyinen peruspalkka korotetaan 18,45 prosentilla eli kerrotaan peruspalkka luvulla 1,1845 ja näin saatuun tuloon lisätään 2.400 mk. Vastaava laskutoimitus suoritetaan myös ikälisän tailisien kohdalla, mutta luonnollisestikaan ei oteta huomioon edellä mainittua 2.400 mk.

- että loppupalkat pyöristetään lähimpään 5 markkaan;
- että sopimuspalkkaisten viranhaltijain palkat tarkistetaan soveltuvin osin edellä mainittujen perusteiden mukaisesti;
- että osapäivätyössä olevien ja sivuvirkaisten viranhaltijain palkat tarkistetaan suhteellisesti em. perusteiden mukaisesti;

Jos esimerkiksi osapäivätyötä tekevän virka- tai työaika on 2 t. päivässä ja vastaavan kokopäivätyötä tekevän 6 t., tulisi palkan tarkistuksen tapahtua suhteessa 2:6, eli 2.400 markan lisän kohtuullinen ja oikeudenmukainen määrä olisi mainitussa tapauksessa 800 mk.

6) että pohjapalkkaisten ja vastaavien viranhaltijain (esim. niitten ulosottomiesten, joiden pääasiallinen ansio muodostuu provisiotuloista) palkat korotetaan kohtuullisella ja muitten viranhaltijain

- saamaa palkankorotusta vastaavalla suhteellisella määrällä;
- että työsopimussuhteessa kuukausipalkalla työskentelevien henkilöiden palkat korotetaan vastaavalla tavalla;
- 8) että eläkkeet tarkistetaan;
- että lakisääteispalkkaisten kunnan viranhaltijain palkat ja palkkiot tarkistetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla; sekä
- 10) että palkkojen ja eläkkeiden tarkistus suoritetaan kiireellisesti ja että tarkistus on voimassa tilapäisjärjestelynä toistaiseksi.

Palkka-asiainneuvosto on katsonut, että tässä vaiheessa ei ole perusteltua aihetta laatia ehdotusta virkasääntöjen palkkaluokitussäännöksien muuttamisesta, mutta mikäli palkkakehityksessä on todettavissa lähiaikoina vakaantumista, ryhtyy palkka-asiainneuvosto välittömästi valmistelemaan sellaista uutta palkkaluokka-asteikkoa, jolla nykyisestä hankalasta, monia erilaisia lisiä käsittävästä järjestelmästä päästään.

Palkka-asiainneuvosto edellyttää suositusta antaessaan, että viranhaltijain palkkaluokat on jo tarkistettu palkka-asiainneuvoston yleiskirjeessä N:o 3/14. 1. -56 annetun palkkojen tarkistusta koskevan suosituksen mukaisesti.

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto on neuvotellut tästä suosituksesta Kunnallisvirkamiesliiton ja Suomen Kunnantyöntekijäin Liiton edustajien kanssa. Kunnallisvirkamiesliitto on mielipiteenään suosituksesta lausunut seuraavaa: »Liitto pitää suositusta hyväksyttävänä. Suosituksen johdosta Kunnallisvirkamiesliitto vielä toteaa, että liitto pitää nyt suositeltua tarkistusta väliaikaisratkaisuna joka viivytyksettä olisi toteutettava kaikissa kaupunki- ja kauppalakunnissa ja että tulevan kesän aikana pidettäviksi sovituissa neuvotteluissa olisi luotava suuntaviivat kokonaisratkaisun aikaansaamiseksi kuntien viranhaltijain palkkauksen saattamiseksi yleiseen ansiotasoon». Suomen Kunnantyöntekijäin Liitto lausuu puolestaan: »että se pitää suositusta hyväksyttävänä».

Kaupunkiliiton suositus kunnantyöntekijäin palkkojen tarkistamisesta

Kaupunkiliiton palkka-asiainneuvosto on kesäkuun 6. pnä päivätyllä yleiskirjeellään antanut kaupunginja kauppalanhallituksille suosituksensa kunnantyöntekijäin palkkojen tarkistamisesta, mikä suositus kokonaisuudessaan kuuluu seuraavasti:

Kuluvan kevään aikana on eri työmarkkinajärjestöjen kesken solmittujen työehtosopimuksien palkkoja koskevat sopimuskohdat tarkistettu Suomen Työnantajain Keskusliiton ja Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliiton yleislakon lopettamiseksi tekemän sopimuksen mukaisesti.

Suomen Kunnantyöntekijäin Liitto on pyytänyt neuvotteluja kaupunkien ja kauppalain palveluksessa olevien työntekijäin palkkojen vastaavasta tarkistamisesta. Mainitun liiton edustajien kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalla palkka-asiainneuvosto suosittelee kunnioittaen Kaupungin- ja Kauppalanhallituksille:

 että kaupungin (kauppalan) ja paikallisen ammattijärjestön solmiman työehtosopimuksen tai sen palkkaliitteen mukaiset ohjepalkat korotetaan 18,45 prosentilla;

Korotus johtuu siitä, että entinen 15 prosentin indeksilisä poistetaan ja sisällytetään ohjepalkkaan. Näin saatu palkka korotetaan sen jälkeen yleilakkosopimuksen edellyttämällä 3 prosentin tuottavuuslisällä.

2) että 1) kohdassa mainittujen työehtosopimusten tai niitten palk-kaliitteiden markkamääräiset lisät korotetaan 18,45 prosentilla paitsi niissä tapauksissa, joissa mainittuihin hintoihin tai lisiin jo sisältyy 15 prosentin indeksikorotus, jolloin korotuksen tulee rajoittua 3 prosenttiin:

että yksityisiä työaloja koskevien työehtosopimusten edellyttämät prosentuaaliset lisät suoritetaan myös kunnantyöntekijöille;
 että aikatyölisä maksetaan palkka-asiainneuvoston yleiskirjeessä N:o 48/55 annetun suosituksen mukaisesti;

Palkka-asiainneuvosto kiinnittää huomiota mainitussa suosituksessa käytettyyn sanamuotoon »täysin työkykyinen». Palkka-asiainneuvoston saaman tiedon mukaan on sanontaa eräissä tapauksissa tulkittu virheellisesti. Sanonnalla tarkoitetaan, että työntekijä on täysin työkykyinen, mikäli hänellä ei ole kyseistä työtä haittaavaa vammaa tai tautia. Esim. henkilö, jonka toinen käsi on vioittunut tai amputoitu, on yleensä täysin työkykyinen yövartijan tehtävissä ja näin ollen oikeutettu yövartijana toimiessään aikatyölisään.

5) että kunnantyöntekijöille maksetaan edelleen palkka-asiainneuvoston yleiskirjeessä N:o 20/56 annetun suosituksen mukaisesti korvaus kohonneista elinkustannuksista;

Rakennusalan työehtosopimuksessa on urakkatariffeja korotettu 24 prosentilla ja sisältyy tähän korotukseen paitsi nykyisen 15 prosentin indeksikörotus ja edellä mainitun 3 prosentin tuottavuuslisä myös 12 markkaa korvauksena kohonneista elinkustannuksista. Mainitun sopimuksen mukaisessa urakkatyössä olevalle työntekijälle ei näin ollen suoriteta urakkatyötunneilta sanottua korvausta.

6) että edellä mainitut korotetut palkat suoritetaan 28 päivän huhtikuuta 1956 jälkeen ensinnä alkavan tilikauden alusta lukien.

Esimerkki vanhemman sähköasentajan palkan muodostumisesta (7 palkkaryhmä, III paikkakuntaluokka):

Ohjetuntipalkka	136: — mk/t
Hyvän miehen lisä	
10 %	13: 60 »
Aikatyölisä 10%	
	163: 20

Erillisenä lisänä .... 12: —

Näin muodostuneeseen palkkaan ei enää lisätä indeksikorotusta.

Uusi ohjetuntipalkka muodostuu seuraavasti:

Entinen ohjep	oalkka 115	5: —
Indeksilisä 15	% 17	7: 25
	135	2: 25
Tuottavuuslis	ä 3 %	3: 97
Uusi ohjepall	kka 136	3: 22
eli pyöristett	ynä 136: — mk/t	

Suomen Kunnantyöntekijäin Liitto on ilmoittanut, »että se pitää suositusta hyväksyttävänä».

Työntekijäin palkkasopimus allekirjoitettu Helsingissä

8. 5. allekirjoitettiin Helsingin kaupungin ja toiselta puolen Helsingin Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestö r.y:n välillä uusi kaupungin työsopimussuhteessa olevien työntekijäin palkkasopimus. Vanha sopimus sanottiin irti viime vuoden marraskuun viimeisenä päivänä päättymään helmikuun 1. päivänä 1956, josta alkaen ei ko. työntekijöillä ole virallista palkkasopimusta ollut voimassa. Neuvottelut uuden palkkasopimuksen aikaansaamiseksi alkoivat jo helmikuun aikana, mutta yleislakko keskeytti ne.

Yleislakon päättymisen jälkeen aloitettiin neuvottelut välittömästi, jollon pohjaksi otettiin lakon lopettamissopimuksen yhteydessä sovitut palkkasopimuksia koskevat suuntaviivat.

Pitkien ja sitkeiden neuvottelujen jälkeen päästiin yksimielisyyteen ehdotuksesta uudeksi palkkasopimukseksi. Helsingin Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestö r.y:n edustajisto hyväksyi 7. 6. pitämässään kokouksessa sopimusehdotuksen.

Uusi palkkasopimus astui voimaan 10. 6. alkaneen viikon alusta. Sopimuksen tultua voimaan maksetaan 21. 4. 1956 jälkeen ensiksi alkavan tiliviikon alusta lukien taannehtivasti ns. tuotannonnoususta johtuva 3 %:n korotus maksettuihin ansioihin.

Voimaan astuva palkkasopimus koskee n. 6.500 kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa työskentelevää tuntipalkkaista työntekijää.

Tampereen sähkölaitoksen viranhaltijoita Kiljavalla

Tampereen kaupungin Sähkölaitoksen Viranhaltijain ao. järjesti toukokuun 27 p:nä retken Kiljavan ammattiyhdistysopistolle. Retkelle osallistui kaikkiaan noin 35 laitoksemme palveluksessa olevaa henkilöä. Matkan »lokikirja» kertoilee suunnilleen seuraavaa:

Kun automme aamulla starttasi sähkölaitoksen edestä, oli taivas harmaana ja hiljakseen sataa tihuutteli. Tämä ei kuitenkaan meitä vaivannut ja mieliala sisällä autossa olikin mitä parhain. Retkemme kippareina toimivat ansiokkaasti Kalle Rönnman ja Nestori Saarinen, niin ansiokkaasti, että he kertoessaan meille niiden paikkakuntien historiaa, joiden läpi kuljimme, muuttivat kipparit noin vain mukavasti Pälkäneen Kostian virran Kaivannon kanavaksi. Ja uskottavahan meidän oli varsinkin kun »kipparit» olivat näilläkin virroilla nuoruudessaan tapelleet.

Automme perä-osaan oli sijoittunut laitoksemme yhdistetty laulu + lentopallojoukkue, jonka johtajana toimi Pekka Hakala ja esilaulajana Antero Timonen viihdyttäen meitä laulullaan.

Matkaa tehtiin yhtämittaisesti Kiljavan ammattiyhdistysopistolle saakka, lukuunottamatta muutamia »tar-

Retkeläiset ovat istahtaneet opiston luentosaliin.

peen» vaatimia pysäytyksiä. Opistolla oli meitä vastassa opiston johtaja fil.lis. K. Hakama ja vahtimestari V. Kosonen, joiden opastuksella saimme tutustua opiston rakennuksiin sekä opinto-ohjelmaan.

Kun me sitten vielä olimme löytäneet opiston mainiosta saunasta lämpimämmän puolen, kastaneet »talviturkkimme» kirkkaassa Sääksjärvessä, niin olimme valmiit ankaraan lentopallo-otteluun. Valitettavasti vastusta ei löytynyt, vaikka sitä ankarasti etsittiin. Ajankohta kun oli sattunut niin, että opistolla ei ollut mitään kurssia meneillään. Mutta kovan koitoksen järjestivät meille kuitenkin opiston emännät, sillä tekemistä tosiaan meillä oli, kun ahdoimme sisäämme kaikki ne moninaiset leikkeleet, paistit ja muut, jotka sisältyivät mainioon päivälliseen.

Kun sitten vielä kaiken lisäksi myös taivas seestyi ja aurinko ryhtyi paistamaan täydellä terällään niin, että paikkakunnan suurenmoinen luonto pääsi oikein näyttäytymään meille retkeläisille, olimme näkemäämme ja kokemaamme täysin tyytyväisiä. Monet kiitokset vielä opiston johtajalle sekä henkilökunnalle kaikesta siitä ystävällisyydestä, mitä meille osoitettiin

Paluumatkalla Tampereelle poikkesimme vielä Hikiän muuntoasemalla sekä pysähdyimme noin tunniksi Hämeenlinnan kauniiseen kaupunkiin. Kun saavuimme Tampereelle, oli laulukuorolta äänet ja laulut sopivasti lopullaan, joten onnistunut matka päättyi kaikinpuolin sopivasti.

Helsingin työntekijäin palkkasopimuksen allekirjoitustilaisuudessa otetussa kuvassa vasemmalta lukien kaupungin työläisasiainhoitaja, varatuomari A. Kankkunen, palkkalautakunnan puheenjohtaja, varatuomari Tapani Virkkunen, Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön sihteeri A. Vesanen ja puheenjohtaja Jonne Kallio.

P. S.

VALTION VIRKAMIESTEN PALKKAUSTAULUKOT

15 %:n INDEKSIKOROTUKSINEEN 1. 7. 1956 ALKAEN

		Peruspalkka						Kalliinpall	kanlisä kuu	kaudessa
		tai vuosi- palkkio kuu-						II .	III	IV
Plk.		kaudessa,		Ikälisät	kuuka	audessa	7.	kalleus-	kalleus-	kalleus-
		mk	I	II	III	IV	V	ryhmässä	ryhmässä	ryhmässä
1		16.525	875	905	925	960	1.000	575	1.150	1.725
2		17.400	905	925	960	1.000	1.050	610	1.220	1.830
3		18.300	925	960	1.000	1.050	1.110	645	1.295	1.940
4	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	19.225	960	1.000	1.050	1.110	1.160	680	1.365	2.040
5		20.175	1.000	1.050	1.110	1.160	1.215	720	1.430	2.150
6		21.175	1.050	1.110	1.160	1.215	1.265	755	1.505	2.255
7		22.250	1.110	1.160	1.215	1.265	1.325	790	1.575	2.655
8		23.350	1.160	1.215	1.265	1.325	1.375	830	1.655	2.490
9		24.500	1.215	1.265	1.325	1.375	1.425	870	1.740	2.610
10		25.725	1.265	1.325	1.375	1.425	1.485	920	1.835	2.755
11		27.000	1.325	1.375	1.425	1.485	1.535	965	1.930	2.900
12		28.300	1.375	1.425	1.485	1.535	1.600	1.010	2.025	3.035
13		29.675	1.425	1.485	1.535	1.600	1.660	1.060	2.120	3.180
14		31.100	1.485	1.535	1.600	1.660	1.750	1.110	2.215	3.325
15		32.600	1.535	1.600	1.660	1.750	1.845	1.155	2.310	3.465
16		34.125	1.600	1.660	1.750	1.845	1.965	1.200	2.405	3.605
17		35.725	1.660	1.750	1.845	1.965	2.150	1.250	2.500	3.750
18		37.375	1.750	1.845	1.965	2.150	2.345	1.300	2.595	3.895
19		39.125	1.845	1.965	2.150	2.345	2.515	1.350	2.705	4.055
20		40.975	1.965	2.150	2.345	2.515	2.605	1.410	2.820	4.225
21		42.950	2.150	2.345	2.515	2.605	2.670	1.465	2.940	4.405
22		45.100	2.345	2.515	2.605	2.670	2.735	1.530	3.055	4.585
23		47.450	2.515	2.605	2.670	2.735	2.830	1.595	3.185	4.780
24		49.950	2.605	2.670	2,735	2.830	2.950	1.655	3.320	4.975
25		52:550	2.670	2.735	2.830	2.950	3.110	1.730	3.460	5.185
26		55.225	2.735	2.830	2.950	3.110	3.410	1.800	3.600	5.400
27		57.950	2.830	2.950	3.110	3.410	3.740	1.870	3.745	5.610
28		60.800	2.950	3.110	3.410	3.740	4.100	1.945	3.885	5.830
29		63.750	3.110	3.410	3.740	4.100	4.485	2.015	4.025	6.045
30		66.850	3.410	3.740	4.100	4.485	4.895	2.085	4.170	6.255
31		70.275	3.740	4.100	4.485	4.895	5.450	2.155	4.315	6.470
32		74.000	4.100	4.485	4.895	5.450	6.015	2.225	4.455	6.680
33		78.200	4.485	4.895	5.450	6.015	6.625	2.300	4.595	6.895
34		82.575	4.895	5.450	6.015	6.625	7.280	2.370	4.740	7.105
35		87.475	5.450	6.015	6.625	7.280	7.855	2.440	4.880	7.320
36		92.925	6.015	6.625	7.280	7.855	8.290	2.515	5.020	7.535
37		98.950	6.625	7.280	7.855	8.290	8.410	2.580	5.165	7.745
38		105.575	7.280	7.855	8.290	8.410	8.525	2.650	5.305	7.960
39		112.850	7.855	8.290	8.410	8.525	8.650	2.725	5.450	8.170
40		120.700	8.290	8.410	8.525	8.650	8.765	2.795	5.590	8.385
41		128.975	8.410	8.525	8.650	8.765	8.885	2.870	5.735	8.600
42		137.400	8.525	8.650	8.765	8.885	9.005	2.940	5.875	8.815
43		145.925	8.650	8.765	8.885	9.005	9.120	3.005	6.015	9.030
								71777	7777	

Ylimääräisiä ...

Jatkoa siv. 4

leille ei katsottu asialliseksi myöntää vapaaviikkoja siitä syystä, että liiton sääntöjen mukaan vasta 8 lakossaolopäivä luetaan avustukseen oikeuttavaksi ajaksi. Mitä tulee siihen, että enemmän kuin 14 päivää lakossa olleille on myönnetty huomattavasti vähemmän vapaaviikkoja, johtuu se taas siitä, että mainitun määrän ylittä-

neet päivät on katsottu raskaimmin koetelleen lakossa olleiden taloudellista kestokykyä.

Edellämainitut vapaaviikot eivät tietenkään vastaa sääntöjen edellyttämiä lakkoavustuksia ja niistähän ei ole kysymyskään. Liiton johto on kuitenkin katsonut oikeaksi antaa em. vapaaviikot käydyssä taistelussa raskaimman kuorman kantaneille jäsenille vaatimattomana huomaavaisuu-

denosoituksena heidän yhteisen asiamme hyväksi antamastaan panoksesta.

Jäsenkirjat leimataan ko. vapaaviikkojen osalta »työtön» leimalla,
minkä lisäksi niiden kohdalle on
kirjoitettava sana lakossa, mikä merkintä on myös tehtävä tilityslistojen
muistutuksia sarakkeeseen. Mikäli jäsen on maksanut jäsenmaksunsa etukäteen tältä vuodelta, annetaan vapaaviikot heti ensi vuoden alusta lukien.

SAK:n VALTUUSTO OLI KOOLLA

SAK:n valtuusto piti 10. 6. sääntömääräisen kokouksen Helsingin Työväentalossa. Hyväksytyssä julkilausumassa esitettiin vakava huolestuminen hintatilanteen nykyisestä kehityksestä sekä toivottiin inflatiokierteen pysäyttämiseksi nopeita ja tehokkaita toimenpiteitä.

Sääntöjen mukaisesti toimivat valtuuston kokouksen puheenjohtajina SAK:n puheenjohtajat Eero Antikainen ja Vihtori Rantanen sekä sihteerinä SAK:n pääsihteeri Olavi Lindblom ja sihteeri Uuno Hiironen.

Valtuusto käsitteli ja hyväksyi SAK:n toimintakertomuksen vuodelta 1955, samoin tilikertomuksen samalta vuodelta, vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi tilivelvollisille vastuuvapauden.

Puheenjohtaja Antikainen esitti yksityiskohtaisen katsauksen SAK:n toimintaan kuluvan vuoden aikana kosketellen mm. yleislakkoa ja viimeaikaista hintatilannetta. Katsauksen jälkeen käytiin keskustelua ja valtuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavan julkilausuman:

Käsiteltyään yleisen taloudellisen tilanteen kehitystä kuluvan vuoden aikana ja saatuaan tiedon siitä, että hallitus on ryhtynyt toimenpiteisiin alkaneen inflatiokehityksen pysäyttämiseksi SAK:n valtuusto toteaa, että

 hintatilanne lähinnä palkkojen reaaliarvon säilyttämisen kannalta on yleislakon jälkeen kehittynyt palkkatyöntekijöitä huolestuttavaan suuntaan. Tämän vuoksi SAK:n työvaliokunnan on valppaasti seurattava talouspolitiikan kehitysvaiheita ja niitä toimenpiteitä, joihin sen suhteen on ryhdytty tai ryhdytään;

2) hallituksen annettua Talousneuvoston tehtäväksi laatia esitys niistä toimenpiteistä, joihin eri etupiirien keskinäisen neuvottelun ja sovittelun pohjalla olisi ryhdyttävä talouselämän saattamiseksi uudelleen vakaalle kannalle, valtuusto katsoo SAK:n edustajain tehtävänä näissä neuvotteluissa olevan valvoa, etteivät mahdolliset toimenpiteet kohdistu palkannauttijain taloudellisen aseman heikentämiseen.

3) kun SAK omaksumansa ohjelman mukaisesti edelleenkin pyrkii tukemaan sellaista talouspolitiikkaa, joka suunnitelmallisesti pyrkii säilyttämään täystyöllisyyden, tukemaan tuotannon kohottamista ja joka tältä pohjalta luo edellytykset rahan arvon

SAK:n valtuusto piti silloisessa kokoonpanossaan viimeisen kokouksensa 10. 6. Helsingin Työväentalossa, josta yllä oleva kuvanme. Liittomme viisi valtuutettua näkyvät kuvassamme etualalla: (käytävän vasemmalla puolella edessä) Almer Virtanen (näkyy vain vasen kylki) ja Harry Lindgren sekä käytävän oikealla puolella (toinen rivi) Gunnar Koskinen, Eino Palander ja Hugo Porkka.

säilyttämiselle ja elintason kohottamiselle, valtuusto edellyttää, että neuvottelut ja suunnitelmat ajankohtaisiksi toimenpiteiksi saatetaan päätökseen SAK:n korkeimmalla päätäntävaltaisella elimellä on tilaisuus perusteellisesti asiaan syventyen määritellä ammattiyhdistysliikkeen suhtautumisesta ohjelmaan kokonaisuudessaan.

Valtuuston kokouksen yhteydessä pidettiin Ammattiyhdistysopiston hallintoneuvoston kokous, jossa hyväksyttiin opiston toiminta- ja tilikertomukset toimintakaudelta 1955 —56. Opiston johtokuntaan valittiin vakinaiseksi jäseneksi SAK:n järjestösihteeri Olavi Järvelä ja toisen erovuorossa olleen vakinaisen jäsenen tilalle valistussihteeri A. Lankinen Paperiteollisuudentyöntekijäin Liitosta. Johtokunnan erovuorossa olleet varajäsenet R. Heinonen, Erkki Nissilä ja Erkki Salomaa valittiin uudelleen.

Valtuuston edustajiksi SAK:n edustajakokoukseen valittiin Veikko Ahtola Paperiteollisuuden Työntekijäinliitosta ja T. Hänninen Kirjatyöntekijäin Liitosta.

Os. n:o 35 ylivoimainen voittaja jäsenhankintakilpailussa

Kuten lehdessämme aikaisemmin on kerrottu, haastoi liittomme osasto N:o 35 (Valtion Sairaalain Henkilökunnan Yhdistys) viime marraskuussa valtion sairaalain henkilökuntaa edustavat yhdistykset jäsenhankintakilpailuun. Kilpailuaika meni umpeen viime huhtikuun viimeisenä päivänä ja nyttemmin on myöskin tulokset saatu selville.

Kuten odottaa saattoi, selviytyi haastajaosasto kilpailussa voittajana sen hankittua kilpailuaikana 52 uutta jäsentä. Toisen tilan saavutti os. N:o 212 eli Pohjois-Karjalan Keskussairaalan Henkilökunnan Yhdistys 21 uudella jäsenellä Rovaniemen Sairaalain Henkilökunta r.y:n tullessa kolmanneksi 19 uudella jäsenellä. Seuraavina olivat Mikkelin Lääninsairaalan Henkilökunnan Yhdistys (12 uutta jäs.) sekä 11 uutta jäsentä hankkineet Porin yleisen sairaalan Henkilökunnan Yhdistys, Turun Lääninsairaalan Henkilökunnan Yhdistys ja Kuopion Lääninsairaalan Henkilökunnan Yhdistys.

Osanotto kilpailuun oli varsin hyvä, sillä vain kolmella 20:stä osastosta ei ollut kilpailutuloksia ilmoitettavanaan

Onnittelemme voittajia.

Palomiesten pohjoismaiset opintopäivät pidettiin Oslossa

Palomiesten pohjoismaiset opintopäivät, joiden tarkoituksena on palomiesten ammattitaidon kohottaminen pohjoismaisella yhteistyöllä ja joita järjestävät vuorottaisesti Kööpenhaminan, Göteborgin, Tukholman, Oslon ja Helsingin palomiesten ammattiosastot, järjestettiin kuluvana vuonna 14. — 19. 5. Oslossa. Niille osallistui Tanskasta, Ruotsista, Norjasta ja Suomesta yhteensä 79 sekä Englannista ja Islannista kummastakin maasta 2 osanottajaa.

900 vuotta vanha Oslo on pintaalaltaan maailman suurimpia kaupunkeja (456 km²) ja sen palotoimi on ehkä pisimmälle kehitetty pohjoismaisista suurkaupungeista. Tässä mielessä suomalaisten 19 jäseninen osanottajajoukko odottikin matkasta antoisaa. Opintopäivien ohjelma oli suunniteltu sangen tiiviiksi ja sisälsi se esitelmiä mm. Oslon palokunnan organisatiosta, vesilaitoksesta, Oslon kunnasta, korkeapainesumu- ja pulverisammutustekniikasta sammutusnäytöksineen, Norjan rakenteellisesta- ja teollisuuden palotorjunnasta, Norjan taloudesta, Norjan kunnantyöntekijäin liitosta, palovakuutusasioista, palonsyytutkimuksista jne. Esitelmiä oli havainnollistettu raina- ja elokuvaesityksillä. Lisäksi oli järjestetty tutustumiskäyntejä eri paloasemille ja merimatka Oslon palokunnan ruiskuve-neillä, jolloin itse ruiskuveneisiin tutustumisen lisäksi vierailtiin tutkimas-

Frogneparkenin eli Vigelandin puiston huomattavimpiin nähtävyyksiin kuuluu tämä monoliitti, jonka koosta saa jonkinlaisen käsityksen, kun tietää, että sen juurella olevat ihmisiä esittävät veistokset ovat suunnilleen luonnollista kokoa.

Oslon palolaitos edustaa alallaan Euroopan korkeinta tasoa. Kuvassamme pääpaloaseman autoja ryhmittyneenä autotallien edustalle.

sa öljysataman palonsuojelulaitteita. Samoin oli opintopäivien ohjelmassa käynti suuressa, v. 1853 perustetussa Christianin naulatehtaassa.

Oslon palokunta on todella korkeata luokkaa. Sen paloasemat ovat viihtyisiä ja henkilöstö on majoitettu huoneisiin, joihin kuhunkin on sijoitettu 1-2 miestä. Paloasemien siivouksesta huolehtivat naispuoliset siivoojat, eikä, kuten meillä, palomiehet. Näin säästetty aika käytetään palomiesten koulutukseen. Palokunnassa vallitsee hyvä henki ja hedelmällinen yhteistyö. Esimerkiksi uusia autoja suunniteltaessa osallistuvat siihen päällystön, alipäällystön ja miehistön edustajat, eikä suunnitelmaa vahvisteta ennenkuin se on kaikkia osapuolia tyydyttävä. Näin ollen tulevat kaikkien kokemukset hyväksikäytetyiksi.

Opintopäivien kolmanneksi päiväksi osui Norjan Itsenäisyyspäivä, toukokuun 17., joka on norjalaisten suuri juhlapäivä ja jonka he ottavat vastaan valtavalla riemulla. Päivän kohokohta oli koulusoittokuntien kulkue lippuineen. Nämä soittokunnat, joita oli kymmeniä, kussakin 20—40 lapsisoittajaa, muodostivat värikkäine pukuineen suurenmoisen näyn. Kaikki ravintolat olivat sinä päivänä täysiä ja humu jatkui läpi vuorokauden. Kadunkulmissa ja puistoissa oli orkestereita, joiden tahdissa kansa tanssi.

Oslon huomattavimpiin nähtävyyksiin kuuluu vuonna 1950 valmistunut Raatihuone. Se on varmaankin maailman erikoislaatuisimpia monumentteja. Kesti kymmenen vuotta ennenkuin kuuluisat monumenttimaalarit Axel Revold, Per Krohg, Aage Storstein ja Alf Rolfsen saivat valmiiksi freskonsa, jotka täyttävät tämän luonnonkivellä ja marmorilla sisustetun rakennuksen seinät. Siellä sijaitsee maailman suurin öljymaalaus, joka on kooltaan 26×13 metriä. Freskot, öljymaalaukset, veistokset, matot ja kuvakudokset kuvaavat Oslon ja koko Norjan historiaa ja kehitystä.

Vigeland-puisto, joka on kuvanveistäjä Gustav Vigelandin elämäntyö, on todella nähtävyys. Puisto, jonka patsaat kuvaavat ihmiselämää kehdosta hautaan, on valtava työ. Puiston huomiota herättävin veistos on 17 metrin korkuinen yhdestä kappaleesta tehty graniittiobeliski, jonka valmistaminen kesti 13 vuotta ja joka kuvaa ihmiskunnan ikuista taistelua kohti valoa.

Matkaohjelmaan kuului myös vierailu Bergenissä, minne matka kestää junalla noin 11 tuntia. Rata on 492 km pitkä ja kulkee tunturien yli, korkeimman kohdan ollessa n. 1.300 m. Rataosalla on 178 tunnellia, joista pisin 5,3 km. Matkaa jylhine maisemineen on mahdoton sanoin kuvailla ja jäikin se ehkä mieleenpainuvimmaksi

20 VUOTTA KUNNANTYÖNTEKIJÄIN AMMATILLISTA TOIMINTAA TURUSSA

Ennen vuotta 1936 ei Turussa esiintynyt mitään ammatillista toimintaa kunnantyöntekijäin keskuudessa, mutta alkusysäyksen tähän antoi silloinen Turun Ammatillinen Paikallisjärjestö, joka kutsui kunnantyöntekijät yhteiseen kokoukseen toukokuussa 1936 keskustelemaan, eikö olisi syytä perustaa myös kunnantyöntekijäin keskuuteen oma ammattiosasto ja oli tätä kutsua noudattanut noin 20 henkilöä. Kuvaavaa senaikaiselle ajatustavalle oli tämän laatuisissa kysymyksissä, että kokous ei päässyt yksimielisyyteen siitä perustetaanko osasto vai ei, sillä osa läsnä olleista ehdotti viikon miettimisaikaa, joka tuli kokouksen päätökseksi.

Kun sitten viikon kuluttua pidettiin uusi kokous, jossa oli myös läsnä Kunnantyöntekijäin liiton silloinen sihteeri S. Mikkonen päätettiin yksimielisesti perustaa Turun kunnantyönteki-

jäin keskuuteen ammattiosasto ja sopimuskirja allekirjoitettiin 29. päivänä toukokuuta 1936 sekä yhdistysrekisteriote 1. päivänä kesäkuuta 1936 ja osaston nimeksi hyväksyttiin Turun Kunnantyöväen ammattiosasto. Heti perustamistilaisuudessa liittyi jäseniä noin 30. Tästä alkoi ammattiyhdistysliike toimintansa Turun kunnantyöntekijäin keskuudessa ensimmäisen osaston tultua perustetuksi paikkakunnalle. Näin vaatimaton oli alku sille joukkovoimalle, joka nyt on saavuttanut huomattavan laajuuden ja varteenotettavan tekijän kunnantyöntekijäin elinehtoja määriteltäessä paikkakunnallamme.

Perustetun osaston toiminta muodostui heti alusta alkaen varsin monipuoliseksi, sillä palkat olivat siihen aikaan aivan nälkäpalkkoja: alimmat tuntipalkat olivat esimerkiksi miehillä vain 4,75 mk. Osaston taholta alet-

elämykseksi. Bergen on n. 110,000 asukkaan kaupunki ja on Norjan toiseksi suurin. Tämä kaunis tunturien ympäröivä kaupunki vietti juuri musiikkijuhliaan. Sanonta »Bergenissä sataa aina», ei pitänyt paikkaansa ainakaan niinä kahtena aurinkoisena päivänä, jotka vietimme siellä tutustuen paloasemiin ja kaupungin nähtävyyksiin.

Kokonaisuudessaan matka oli an-

toisa ja onnistunut. Varsinaiset opintopäivät olivat hyvin organisoidut ja jälleen todettiin opintopäivien suuri merkitys ammattitaidon kehittämisessä. Lämmin kiitos ja onnittelu järjestäjille. Ja varmaankin moni tunsi kotimatkalla väsyneenä, mutta tyytyväisenä pientä haikeutta erotessaan tuosta jylhästä maasta ja sen ystävällisistä ihmisistä.

T. P.

Myös Bergen kuului palomiesten matkaohjelmaan. Yllä tyypillinen katukuva kaupungista.

tiinkin tarmokkaasti tehdä esityksiä palkkojen parantamiseksi, jotka esitykset johtivatkin myönteiseen tulokseen. Myöskin työoloissa esiintyviin epäkohtiin tartuttiin tarmokkaasti käsiksi. Luettelematta kaikkia saavutettuja korjauksia työoloissa, mainittakoon vain eräs, joka selvästi kuvastaa mielivaltaa, joka aikanaan vallitsi. vaikka työnantajana olikin kaupunki. Puhtaanapitolaitoksen katujen puhdistajilla ei ollut talvella vapaapäivää lainkaan, mutta ihme kyllä kesällä. kun työkin oli helpompaa. Siis mitä räikein epäkohta, joka kuitenkin korjaantui osaston tehdessä asiasta esityksen asianomaiselle lautakunnalle.

Jäsenhankintatyö suuntautui ensiksi pääasiallisesti varsinaisten työntekijäin vetämiseksi järjestön piiriin. Pian nämä havaitsivatkin osaston tarpeellisuuden ja näin ollen kasvoikin osaston jäsenmäärä lyhyessä ajassa huomattavasti. Mutta oli kuitenkin eräs joukko, joka melkein poikkeuksetta oli ulkopuolella yhteisen rintaman. Nimittäin alempipalkkaiset viran- ja toimenhaltijat, jotka palkkauksessaan olivat useassa tapauksessa huonommassa asemassa kuin työntekijät. Niinpä aloitettiinkin tehdä työtä myöskin tämän joukon mukaan saamiseksi järjestyneen työväen rinnalle valvomaan etujaan.

Piintynyt epäluulo kaikkea kohtaan, mikä vähänkin oli yhteydessä sanaan työläinen vaikutti sen, että vain vähäinen murto-osa viranhaltijoista ymmärsi asian tärkeyden ja liittyi osastoon. Vuotta myöhemmin eli v. —37 oli osastomme innolla mukana perustamassa paikkakunnalle toista osastoa, nimittäin Turun Viranja Toimenhaltijain yhdistystä, johon siirtyivät silloin osastossa olleet toimenhaltijat. Vuoden 1938 alussa perustettiin paikkakunnalle uusia kunnantyöntekijäin osastoja ja näin ollen

Jatkuu siv. 15

TIETOPELIN VASTAUKSET

1) Kunnantyöntekijäin liiton ja Puutyöväenliiton, 2) 45, 3) vapaaehtoinen, oma-aloitteinen, ilman painostusta syntyvä, 4) Turun ja Porin läänissä, 5) Olli J. Uoti ja Jaakko Rantanen, 6) v. 1946, 7) 13, 8) mahtavaa ja rikasta, puhutaan mm. teollisuusmagnaateista, 9) frangi, 10) Haag.

Kuntainliittoasian Neuvottelukunnan uusi palkkasuositusohje

Kuten lehtemme N:o 6:ssa kuntainliittojen hoito- ja huoltolaitosten henkilökunnan palkkajärjestelyjä koskevan kirjoituksen yhteydessä mainittiin, jäi silloin palkkojen ns. yleislakkotarkistus avoimeksi, koska se vielä valtion virkamiesten - ja siitä johtuen muittenkin viranhaltija-asemassa olevien — osalta oli käsittelyn alaisena. Tältä kohdaltakin on asia nyttemmin ratkennut, joskin eräät SAK:n ulkopuolella olevat järjestöt eivät pitäne sitä lopullisena, vaan ovat ryhtyneet jopa saartotoimenpiteisiin saadakseen kaikkein korkeampipalkkaisille paljon suurempia markkamääräisiä korotuksia kuin mitä eduskunnan päätös edellyttää.

Kuntainliittoasiain Neuvottelukunta on nyttemmin antanut alussa mainittua tarkistusta koskevan palkkasuositusohjeensa, joka koskee Maalaiskuntien liiton, Tuberkuloosipiirien liiton, Piirimielisairaalain keskusyhdistyksen, Maaseudun kunnallissairaaloitten liiton, Työlaitosten keskuslii-

ton ym. alaisten viranhaltijoiden palkkoja. (Eräät em. keskusjärjestöistä, tulevat myös antamaan omat yksityiskohtaisemmat suosituksensa.)

Puuttumatta tässä yhteydessä tarkemmin suositusohjeen yksityiskohtiin, todettakoon yhteenvetona, että siinä esitetään seuraavaa:

- 1. Tammikuun 1 päivän ja maaliskuun 31 päivän välisenä aikana on suositusohjeena voimassa Neuvottelukunnan 23. 2. 1956 ehdottama palkkaluokkasijoitus ja palkkataulukko sekä muu palkkajärjestely.
- 2. Huhtikuun 1 päivän ja kesäkuun 30 päivän välisenä aikana on järjestely muutoin sama, mutta lisäksi maksetaan erillinen 2.400 markan suuruinen (tai osa-) korotus. Tästä korotuksesta olisi syytä päättää (vaikkakin samassa kokouksessa) vasta sen jälkeen kun ensin on järjestelty palkat vuoden alusta alkaen.
- Heinäkuun 1 päivästä alkaen otetaan käytäntöön tässä yleiskir-

jeessä suositeltu uusi palkkataulukko, joka sisältää tietyllä tavalla laskettuna 3 %:n ja 2.400 markan korotuksen. Palkkaluokkasijoitus sensijaan ei muutu, ja 2.400 markan tai sitä vastaava erilliskorotus jää pois.

Edellä mainittu 2.400 markan erilliskorotus on luonteeltaan palkkaa, joten se otetaan huomioon ylityön ja sunnuntaityön korvauslaskelmissa tuntipalkkaa määriteltäessä.

Sivuvirkaisen ja osapäiviä suorittavan viranhaltijan em. erilliskorotus määritellään arvioimalla työpäivän pituus suhteessa täyteen toimistotyöaikaan (6 ½ tuntia) tai muuhun työaikaan (8 tuntia), riippuen ao. työn laadusta.

Julkaisemme oheisena uudet palkkataulukot — kuitenkin vain 50:n alkupään palkkaluokan osalta, koska liittomme edustamien toimihenkilöiden palkkaluokat eivät tätä määrää vlitä:

KALLEUSPAIKKAKUNTALUOKKA I (kallein)

KALLEUSPAIKKAKUNTALUOKKA II (toiseksi kallein)

	15 %:n indek-	Ikälisät 1	15 %:n inc	leksikorotu	ksin kuul	kaudessa			(toiseksi	kanem			
	sikorotuksin	Ensim-						Peruspalkka	Thaliest 1	5 0/ m inc	leksikorotu	bein kunk	andecea
Palkka-	kuukaudessa	mäinen	Toinen	Kolmas	Neljäs	Viides		15 %:n indek-		70.11 IIIC	CKSIKOTOTU	KSIII KUUK	auuessa
luokka	mk	mk	mk	mk	mk	mk	Palkka-	sikorotuksin kuukaudessa	Ensim-	Teleses	W.lanes	NT-110-	*****
1	18.250	875	905	925	960	1.000	luokka	mk	mäinen mk	Toinen mk	Kolmas mk	Neljäs mk	Viides mk
2	18.470	890	915	940	980	1.000	-						
3	19.230	905	925	960	1.000	1.050	1	17.675	875	905	925	960	1.000
4	19.730	915	940	980	1.025		2	18.145	890	915	940	980	1.025
5	20.240	925	960	2.000		1.080	3	18.620	905	925	960	1.000	1.050
6	20.752	940	980		1.050	1.110	4	19.100	915	940	980	1.025	1.080
7	21.265			1.025	1.080	1.135	5	19.595	925	960	1.000	1.050	1.110
8		960	1.000	1.050	1.110	1.160	6	20.085	940	980	1.025	1.080	1.135
	21.795	980	1.025	1.080	1.135	1.185	7	20.590	960	1.000	1.050	1.110	1.160
9	22.325	1.000	1.050	1.110	1.160	1.215	8	21.095	980	1.025	1.080	1.135	1.185
10	22.875	1.025	1.080	1.135	1.185	1.240	9	21.605	1.000	1.050	1.110	1.160	1.215
11	23.430	1.050	1.110	1.160	1.215	1.265	10	22.140	1.025	1.080	1.135	1.185	1.240
12	24.020	1.080	1.135	1.185	1.240	1.295	11	22.680	1.050	1.110	1.160	1.215	1.265
13	24.615	1.110	1.160	1.215	1.265	1.325	12	23.250	1.080	1.135	1.185	1.240	1.295
14	25.225	1.135	1.185	1.240	1.295	1.350	13	23.825	1.110	1.160	1.215	1.265	1.325
15	25.840	1.160	1.215	1.265	1.325	1.375	14	24.410	1.135	1.185	1.240	1.295	1.350
16	26.475	1.185	1.240	1.295	1.350	1.400	15	25.005	1.160	1.215	1.265	1.325	1.375
17	27.110	1.215	1.265	1.325	1.375	1.425	16	25.620	1.185	1.240	1.295	1.350	1.400
18	27.790	1.240	1.295	1.350	1.400	1.455	17	26.240	1.215	1.265	1.325	1.375	1.425
19	28.480	1.265	1.325	1.375	1.425	1.485	18	26.895	1.240	1.295	1.350	1.400	1.425
20	29.185	1.295	1.350	1.400	1.455	1.510	19	27.560	1.265	1.325	1.375	1.425	1.485
21	29.900	1.325	1.375	1.425	1.485	1.535	20	28.240	1.295	1.350	1.400	1.425	
22	30.615	1.350	1.400	1.455	1.510	1.565	21	28.930	1.325	1.375			1.510
23	31.335	1.375	1.425	1.485	1.535	1.600	22				1.425	1.485	1.535
24	32.095	1.400	1.455	1.510	1.565	1.630		29.620	1.350	1.400	1.455	1.510	1.565
25	32.855	1.425	1.485				23	30.325	1.375	1.425	1.485	1.535	1.600
26	33.640	1.425		1.535	1.600	1.660	24	31.060	1.400	1.455	1.510	1.565	1.630
27	34.425		1.510	1.565	1.630	1.705	25	31.795	1.425	1.485	1.535	1.600	1.660
28	35.240	1.485	1.535	1.600	1.660	1.750	26	32.555	1.455	1.510	1.565	1.630	1.705
		1.510	1.565	1.630	1.705	1.795	27	33.315	1.485	1.535	1.600	1.660	1.750
29	36.065	1.535	1.600	1.660	1.750	1.845	28	34.105	1.510	1.565	1.630	1.705	1.795
30	36.890	1.565	1.630	1.705	1.795	1.905	29	34.910	1.535	1.600	1.660	1.750	1.845
31	37.730	1.600	1.660	1.750	1.845	1.965	30	35.710	1.565	1.630	1.705	1.795	1.905
32	38.600	1.630	1.705	1.795	1.905	2.055	31	36.530	1.600	1.660	1.750	1.845	1.965
33	39.475	1.660	1.750	1.845	1.965	2.150	32	37.370	1.630	1.705	1.795	1.905	2.055
				1					-				

34	40.370	1.705	1.795	1.905	2.055	2.245	33	38.225	1.660	1 750	1045		0.00	
35	41.270	1.750	1.845	1.965	2.150					1.750	1.845	1.965	2.150	
36	42.225					2.345	34	39.090	1.705	1.795	1.905	2.055	2.245	
		1.795	1.905	2.055	2.245	2.430	35	39.970	1.750	1.845	1.965	2.150	2.345	
37	43.180	1.845	1.965	2.150	2.345	2.515	36	40.890	1.795	1.905	2.055	2.245	2.430	
38	44.190	1.905	2.055	2.245	2.430	2.560	37	41.830						
39	45.200	1.965	2.150	2.345	2.515				1.845	1.965	2.150	2.345	2.515	
40	46.270					2.605	38	42.800	1.905	2.055	2.245	2.430	2.560	
		2.055	2.245	2.430	2.560	2.635	39	43.795	1.965	2.150	2.345	2.515	2.605	
41	47.355	2.150	2.345	2.515	2.605	2.670	40	44.830	2.055	2.245	2.430	2.560	2.635	
42	48.510	2.245	2.430	2.560	2.635	2.700	41	45.890						
43	49.685	2.345	2.515	2.605					2.150	2.345	2.515	2.605	2.670	
44					2.670	2.735	42	47.010	2.245	2.430	2.560	2.635	2.700	
	50.950	2.430	2.560	2.635	2.700	2.780	43	48.155	2.345	2.515	2.605	2.670	2.735	
45	52.230	2.515	2.605	2.670	2.735	2.830	44	49.380	2.430	2.560	2.635	2.700	2.780	
46	53.570	2.560	2.635	2.700	2.780	2.890	45	50.635		and the second second	The state of the s			
47	54.925	2.605	2.670	2.735	2.830				2.515	2.605	2.670	2.735	2.830	
48		Carlotte Carlotte				2.950	46	51.940	2.560	2.635	2.700	2.780	2.890	
	56.330	2.635	2.700	2.780	2.890	3.030	47	53.270	2.605	2.670	2.735	2.830	2.950	
49	57.735	2.670	2.735	2.830	2.950	3.110	48	54.635	2.635	2.700	2.780	2.890	3.030	
50	59.180	2.700	2.780	2.890	3.030	3.260								
			2.700	2.000	0.000	0.200	49	56.010	2.670	2.735	2.830	2.950	3.110	
							50	57.420	2.700	2.780	2.890	3.030	3.260	

KALLEUSPAIKKAKUNTALUOKKA III (toiseksi halvin)

KALLEUSPAIKKAKUNTALUOKKA IV (halvin)

		(toiseksi	naivin	1)										
	Peruspalkka	Ikälisät	15 %:n in	deksikoroti	ıksin kını	kandessa		Peruspalkka	Ikälisät	15 %:n in	deksikorot	nkein ku	ukandessa	
	15 %:n indek- sikorotuksin		70		mom nau.	nuucessa	1	15 %:n indek-		70.11	densinoro	undin Ku	Ikaudessa	
Palkk		Ensim- mäinen	Toinen	Valmes	NY-110-	*****	Palkka-	sikorotuksin kuukaudessa	Ensim-	Talan		*****		
luokk		mk	mk	Kolmas mk	Neljäs mk	Viides mk	luokka	mk	mäinen mk	Toinen mk	Kolmas mk	Neljäs mk	Viides mk	
1	17.100	875	905	925	960	1.000	1	16.525	875	905	925			
2	17.555	890	915	940	980	1.025	2	16.960				960	2.000	
3	18.010	905	925	960	1.000				890	915	940	980		
4	18.475	915	940	980		1.050	3	17.400	905	925	960	1.000		
5	18.945	925			1.025	1.080	4	17.850	915	940	980	1.025	1.080	
6	19.420		960	1.000	1.050	1.110	5	18.300	925	960	1.000	1.050	1.110	
7		940	980	1.025	1.080	1.135	6	18.760	940	980	1.025	1.080	1.135	
8	19.905	960	1.000	1.050	1.110	1.160	7	19.225	960	1.000	1.050	1.110		
	20.400	980	1.025	1.080	1.135	1.185	8	19.700	980	1.025	1.080	1.135	1.185	
9	20.895	1.000	1.050	1.110	1.160	1.215	9	20.175	1.000	1.050	1.110	1.160		
10	21.410	1.025	1.080	1.135	1.185	1.240	10	20.675	1.025	1.080	1.135	1.185		
11	21.930	1.050	1.110	1.160	1.215	1.265	11	21.175	1.050	1.110			1.240	
12	22.480	1.080	1.135	1.185	1.240	1.295	12	21.710	1.080		1.160	1.215	1.265	
13	23.040	1.110	1.160	1.215	1.265	1.325	13	22.250		1.135	1.185	1.240	1.295	
14	23.600	1.135	1.185	1.240	1.295	1.350	14		1.110	1.160	1.215	1.265	1.325	
15	24.180	1.160	1.215	1.265	1.325	1.375		22.800	1.135	1.185	1.240	1.295	1.350	
16	24.770	1.185	1.240	1.295	1.350		15	23.350	1.160	1.215	1.265	1.325	1.375	
17	25.370	1.215	1.265	1.325		1.400	16	23.925	1.185	1.240	1.295	1.350	1.400	
18	26.005	1.240			1.375	1.425	17	24.500	1.215	1.265	1.325	1.375	1.425	
19	26.645	1.265	1.295	1.350	1.400	1.455	18	25.110	1.240	1.295	1.350	1.400	1.455	
20	27.295		1.325	1.375	1.425	1.485	19	25.725	1.265	1.325	1.375	1.425	1.485	
21		1.295	1.350	1.400	1.455	1.510	20	26.360	1.295	1.350	1.400	1.455	1.510	
22	27.965	1.325	1.375	1.425	1.485	1.535	21	27.000	1.325	1.375	1.425	1.485	1.535	
	28.630	1.350	1.400	1.455	1.510	1.565	22	27.650	1.350	1.400	1.455	1.510	1.565	
23	29.310	1.375	1.425	1.485	1.535	1.600	23	28.300	1.375	1.425	1.485	1.535	1.600	
24	30.020	1.400	1.455	1.510	1.565	1.630	24	28.985	1.400	1.455	1.510	1.565	1.630	
25	30.735	1.425	1.485	1.535	1.600	1.660	25	29.675	1.425	1.485	1.535	1.600	1.660	
26	31.470	1.455	1.510	1.565	1.630	1.705	26	30.385	1.455	1.510	1.565	1.630		
27	32.210	1.485	1.535	1.600	1.660	1.750	27	31.100	1.485	1.535	1.600	1.660	1.705	
28	32.980	1.510	1.565	1.630	1.705	1.795	28	31.850	1.510	1.565	1.630		1.750	
29	33.755	1.535	1.600	1.660	1.750	1.845	29	32.600	1.535	1.600		1.705	1.795	
30	34.530	1.565	1.630	1.705	1.795	1.905	30	33.355	1.565	-	1.660	1.750	1.845	
31	35.325	1.600	1.660	1.750	1.845	1.965	31	34.125	1.600	1.630	1.705	1.795	1.905	
32	36.145	1.630	1.705	1.795	1.905	2.055	32	34.925		1.660	1.750	1.845	1.965	
33	36.975	1.660	1.750	1.845	1.965	2.150	33	35.725	1.630	1.705	1.795	1.905	2.055	
34	37.825	1.705	1.795	1.905	2.055	2.245	34		1.660	1.750	1.845	1.965	2.150	
35	38.675	1.750	1.845	1.965	2.160	2.345	35	36.550	1.705	1.795	1.905	2.055	2.245	
36	39.570	1.795	1.905	2.055	2.245	2.430	36	37.375	1.750	1.845	1.965	2.150	2.345	
37	40.475	1.845	1.965	2.150	2.345	2.430		38.250	1.795	1.905	2.055	2.245	2.430	
38	41.430	1.905	2.055	2.245			37	39.125	1.845	1.965	2.150	2.345	2.515	
39	42.385	1.965	2.150		2.430	2.560	38	40.050	1.905	2.055	2.245	2.430	2.560	
40	43.390	2.055	2.245	2.345	2.515	2.605	39	40.975	1.965	2.150	2.345	2.515	2.605	
41	44.415	2.150	2.345	2.430	2.560	2.635	40	41.955	2.055	2.245	2.430	2.560	2.635	
42	45.510	2.245		2.515	2.605	2.670	41	42.950	2.150	2.345	2.515	2.605	2.670	
43			2.430	2.560	2.635	2.700	42	44.015	2.245	2.430	2.560	2.635	2.700	
	46.630	2.345	2.515	2.605	2.670	2.735	43	45.100	2.345	2.515	2.605	2.670	2.735	
44	47.825	2.430	2.560	2.635	2.700	2.780	44	46.265	2.430	2.560	2.635	2.700	2.780	
45	49.045	2.515	2.605	2.670	2.735	2.830	45	47.450	2.515	2.605	2.670	2.735	2.830	
46	50.310	2.560	2.635	2.700	2.780	2.890	46	48.690	2.560	2.635	2.700	2.780	2.890	
47	51.605	2.605	2.670	2.735	2.830	2.950	47	49.950	2.605	2.670	2.735	2.830	2.950	
48	52.940	2.635	2.700	2.780	2.890	3.030	48	51.250	2.635	2.700	2.780	2.890	3.030	
49	54.280	2.670	2.735	2.830	2.950	3.110	49	52.550	2.670	2.735	2.830	2.950	3.110	
50	55.650	2.700	2.780	2.890	3.030	3.260	50	53.885	2.700	2.780	2.890	3.030	3.260	
								Control of the Contro	A color Party			0.000	0.200	

Pohjoismaiden ammattiyhdistysnaisten opintoviikko Saltsjöbadenissa

Pohjoismaiden ammattiyhdistysnaisten kesäkuun 3—9 päivinä pidetyn opintoviikon järjestäjämaana oli tänä vuonna Ruotsi ja kurssipaikkana oli Etelä-Ruotsissa, Ystadin kaupungin lähistöllä sijaitseva Saltsjöbadenin turistihotelli. Kursseille osallistui kaikkiaan 121 ammattiyhdistysnaista, joista Suomesta 24. Liittomme edustajia oli mukana kaksi, nimittäin Elina Augustin Hesingistä ja Aino Hakola Kangastolta.

— Paitsi monia arvokkaita ja valaisevia luentoja, jotka suuresti avarsivat meidän tietopiiriämme, muodostui opintoviikosta myöskin monien uusien ystävyyssiteiden solmiamisen johdosta miellyttävä yhdessäolon aika, kertoi lehdellemme mukana ollut Elina Augustin.

— Opintoviikon avajaispuheen piti kesäkuun 3. pnä Ruotsin LO:n naisjaoston puheenjohtaja Sigrid Ekendahl ja myöskin LO:n puheenjohtaja Axel Strand esitti kurssilaisille tervehdyksensä. Edelleen kuultiin avajaistilaisuudessa muiden pohjoismaiden tervehdykset, jonka suomalaisten puolesta esitti ryhmän johtajana ja tulkkina toiminut Svea Degerman SAK:sta.

Viikon opinto-ohjelma oli –
 kuten sanottu – erittäin monipuo linen ja antoisa. Puuttumatta tässä

yhteydessä tarkemmin laajaan ohjelmaan tulkoon kuitenkin mainituksi, että puheenjohtaja Strand selosti kurssilaisille USA:n ammattiyhdistysliikettä koskevia kysymyksiä sekä käsitteli toisessa luennossaan aihetta »Ajankohtaisia ammattivhdistyskysymyksiä». Seuraavan päivän ohjelmassa olivat rehtori Gösta Vesterlundin »Kanssakäymisongelmat perheessä ja työpaikalla» sekä toimittaja Rosa Anderssonin esitelmä »Yli 40-vuotiaiden naisten ongelmat työmarkkinoilla.» Ministeri Ulla Lindströmin luentojen aiheena olivat »Perhepolitiikan päämäärä ja menettelytavat» sekä »Kuluttaja keskipisteessä».

- Kuten edellä olevastakin jo havaitaan oli opintoviikolle pyritty saamaan erittäin arvovaltaisia luennoitsijoita. Myöskin taloudellisia kysymyksiä selvitettiin mahdollisimman pätevältä taholta, sillä keskiviikkopäivän luentona oli valtiovarainministeri G. Strängin esitelmä aiheesta »Vastuumme yhteiskuntamme taloudesta». Mielenkiintoinen oli myöskin rehtori Fingal Strömin esitys, joka käsitteli työväenliikkeen kulttuuripyrkimyksiä. Viime aikoina erikoista huomiota ja mielenkiintoa herättänyt automaatiokysymys oli niinikään esillä ja sitä selvitteli ekonomi Arne Henrikson.

Kansallispuvut Itämeri taustanaan antoivat värikkyyttä Saltsjöbadenissa. Molemmat oikeanpuoliset tytöt ovat liittomme edustajia.

— Edellisten lisäksi tulkoon vielä mainituksi, että kunkin maan ammattiyhdistysnaisten toimintaa esittelivät Helyett Simonsen Tanskasta, Ragna Karlsson Norjasta, Sigrid Ekendahl Ruotsista sekä Suomen osalta Svea Degerman.

— Tässä onkin mainittu pääpiirteittäin ja lyhyesti koko varsinainen opinto-ohjelma. Viikon torstaipäivä oli varattu kokonaan Skånessa tapahtuvaa retkeilyä varten ja siitä muodostuikin kaikille todellinen elämys. Monet historialliset nähtävyydet, kauniit maisemat, valtavat ja värikkäät tulppaaniviljelykset, kukkaishalli jne. painuivat varmasti meidän kaikkien mieliin lähtemättömästi.

— Lopuksi haluaisin esittää vielä lämpimät kiitokseni niin SAK:n naisjaostolle kuin liitollemmekin, joiden ansiosta tämä mielenkiintoinen matka kävi minullekin mahdolliseksi. Erikoisesti tahtoisin kiittää myöskin ryhmämme ohjaajaa Svea Degermania, joka puolestaan vaikutti siihen, että retkestämme muodostui joka suhteessa onnistunut ja että koko matkan aikana vallitsi mitä parhain yhteishenki.

Tanskan, Ruotsin ja Suomen kunnantyöntekijäin liittojen edustajat sekä Svea Degerman (toinen vasemmalta) ryhmittyneinä valokuvaan.

tuli ajankohtaiseksi ajatella yhdyssidettä eri osastojen välillä. Jälleen oli osastomme innolla mukana perustamassa Turun Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestöä, joka sitten aloittikin toimintansa 19. päivänä syyskuuta 1938. Myöskin kyseessä oleva vuosi on eräs osaston toiminnan merkkivuosi, sillä silloin solmittiin ensimmäinen palkka- ja työehtosopimus Turun kaupungin ja kunnantyöntekijäin kesken, josta Turun Kunnantyöväen ammattiosasto teki ehdotuksen jo vuonna —37.

Vuosi 1939 aloitettiin reippaan toiminnan merkeissä ja oli se sikäli historiallinen kunnantyöntekijäin toiminnassa, että he saivat kyseessäolevana vuonna ensimmäisen kesäkodin Hirvensalosta. Kaupunki tuki myös kunnantyöntekijöitä kesäkodin hankinmyöntämällä nassa tarkoitukseen 5.000 mk määrärahan. Vuoden —39 syystoiminta alkoi, kuten tiedämme, synkissä merkeissä ja elinehdot työntekijöille olivat huomattavasti vaikeutuneet. Myöskin osaston toiminta vaikeutui miespuolisten jäsenten joutuessa ylimääräiseen kertausharjoitukseen ja reippaan toiminnan merkeissä aloitettu vuosi päättyi ihmiskunnan suurimman vitsauksen, sodan merkeissä.

Osaston toiminta vuonna —40 pyrittiin kohdistamaan etupäässä palkka- ja työolojen parantamiseen sekä armeijasta vapautuvien jäsenten etujen valvomiseen. Osaston taholta tehty esitys, että sotaväestä vapautuvat työntekijät saavat laskea hyväkseen

Turun kunnantyöntekijäin lakkotoimikunta yleislakon aikana.

ne edut, mitkä heillä oli ennen palvelukseen astumistaan, sai myönteisen ratkaisun. Ilahduttavana piirteenä myös mainittakoon, että osaston jäsenmäärässä oli todettavissa huomattavaa nousua. Jäsenmäärän oltua vuoden alussa vain 177 oli se vuoden lopussa jo 356 jäsentä. Myöskin Suomen Kunnantyöntekijäin Liiton retkeilyja urheilupäivät vietettiin Turussa vuonna 1940 kesällä ja onnistuivat ne erinomaisesti.

1941 oli koko alkuvuosi Turun kunnantyöväen ammattiosastolle vilkasta toiminnan aikaa, toimikunta kokoontui kerran jopa kaksikin kertaa viikossa, sillä elinkustannusten jatkuva nousu vaati ripeätä toimintaa ja palk-

ka-asia oli sellainen juttu, joka ei sietänyt viivyttelyä. Osaston yleisiä kokouksia jouduttiin pitämään samasta syystä joka kuukausi ja osallistui jäsenistö kokouksiin runsaslukuisesti. Mutta rauhallista toiminnan aikaa ei kestänyt kauan, syttyi suurvaltojen sota ja maamme joutui myös sodan kurimukseen.

Vuosista 1942-44 ei poikkeuksellisista oloista johtuen ole paljon sanottavaa. Osaston jäsenistöstä joutui huomattava määrä sota- tai työpalveluun ja palkat olivat sidotut indeksiin niin, että suurissa ansioissa ei päästy loistamaan. Sen sijaan oli lukemattomia muita asioita jotka vaativat tarkkaavaisuutta. 1944 loppuvuodesta, kun jäsenistö jälleen vapautui rauhan tehtäviin, keskitettiin huomio erikoisesti jäsenhankintatyöhön ja nousikin osaston jäsenmäärä huomattavasti. Jäsenistön lisääntyminen jatkui edelleen vuoden 1945 aikana. Mitään huomattavia tapauksia ei sanottunakaan vuonna saatu aikaan, koska elettiin edelleen poikkeuksellisissa olosuhteissa. Palkat olivat jatkuvasti sidotut indeksiin, mutta saatiin sentään palkankorotuskin aikaan, sanotun vuoden lopulla nousivat palkat 10 %.

Vuosi 1946 oli vilkasta toiminnan aikaa; yleensä työväen järjestöissä on symboolina punainen lippu ja niinpä sai osastokin ensimmäisen lippunsa, joka vihittiin huhtikuun 5. päivänä 1946. Palkka- ja työehtosopimukset olivat myös uudistusvaiheessa ja tulivat ne voimaan 1. päivänä heinäkuuta ja saatiin silloin palkkoihin

Osaston jäseniä perheineen ryhmittyneenä kesäkodin edustalle.

8 % korotus. Samoin saatiin ensimmäinen työehtosopimus aikaan kirkkohallintokunnan kanssa.

Koska palkat olivat edelleen säännöstelyn alaisia, ei palkkarintamalla saatu mitään omia esityksiä hyväksytyksi vaan kulkivat palkat yleistä linjaa. Sen sijaan sosiaalinen puoli ja työolojen parantaminen olivat ensisijaisia, ja saatiinkin eläkesääntöön huomattavia parannuksia. Työehtosopimus on myös ollut vuosien —47—51 välisenä aikana useasti uusittavana ja allekirjoitettiin työehtosopimus viimeksi vuonna 1951. Viimeksi irtisanottiin työehtosopimus tammikuussa 1955 ja vieläkään ei sitä ole allekirjoitettiu

Mitään palkkataisteluja ei osastomme ole joutunut käymään, paitsi 1956 käytyä yleislakkoa, jossa osastomme täytti kunnialla paikkansa muiden rinnalla yhteisessä taistelussa parempien elinehtojensa puolesta.

Opintotyökään ei ole osaston keskuudessa vierasta, vaan perustamisesta alkaen on jäsenistömme osallistunut liittomme järjestämille erilaisille kursseille, samoin Turun Työväen Sivistystyöjärjestön ja ammatillisen paikallisjärjestön kursseille. Urheiluja retkeilytoimintaa on osastossamme harrastettu perustamisesta alkaen.

Osastomme puheenjohtajan vastuullisella paikalla ovat olleet seuraavat toverit: Juho Siljander 1936-40, Kaarlo Isotalo 1941-1950 ja Matti Selin 1951 alkaen edelleen. Osaston sihteereinä ovat toimineet Frans Apajaranta 1936—1937, Armas Vall 1938 —1939, August Ahonen 1940, Jorma Suominen 1941, Veikko Verho 1942-43, Väinö Koivu 1944, Onni Heino 1945, Yrjö Ahlgren 1946, Emil Koskinen 1947, Paavo Koskinen 1948-1950, Pentti Mäenpää 1951—1952, Vilho Hollming 1953 ja Osmo Viitanen Osmo Viitanen. 1954 edelleen.

TOIVOMUKSIA

Kupulaisen Aapeli on lähettänyt poikansa rengiksi naapuriin. Kun poika tulee käymään kotona, niin Aapeli kysyy:

- Miltees se renkinä olo maestaa?
- Eihän siellä mikkää oes ollessa, ku ee tarviis tehä töetä eikä syyvvä liikoo.

Ei ouh hättee vaikka akka avannossa, kun ol letti jalan alla.

Kiihtelysvaara.

JÄSENMAKSUJEN YLÄ-RAJAN TARKISTUS

Kun jäsenistön keskuudessa on herättänyt oikeutettua arvostelua ja tyytymättömyyttä se, ettei jäsenmaksujen ns. yläraja palkkatason noususta johtuen vastaa enää liiton sääntöjen 4. §:n 3. kohdan edellyttämää tasoa, mistä johtuen huomattavasti pienempipalkkaiset jäsenet ovat joutuneet maksamaan samansuuruista jäsenmaksua kuin suurempaa palkkaa nauttivat jäsenet, on liittotoimikunta 31. 5. 56 pitämässään kokouksessa päättänyt vahvistaa mainitun ylärajan 1 päivästä heinäkuuta 1956 lukien 100 markaksi viikossa. Niiltä jäseniltä, jotka ovat maksaneet jäsenmaksunsa etukäteen ennen 1. 7. 56 voimassaolevien jäsenmaksujen mukaan, ei lisämaksua peritä. Tämä oikeus on kuitenkin olemassa vain tämän vuoden osalta.

Vapaajäsenvero on edelläolevasta päätöksestä johtuen tarkistettu siten, että se samasta ajankohdasta lukien tulee olemaan ylemmässä maksuluokassa 32 markkaa viikossa (nyt 26:—) ja alemmassa maksuluokassa 16 markkaa viikossa (nyt 13:—). Mikäli asianomainen on suorittanut vapaajäsenveronsa etukäteen ennen 1. 7. 56, ei häneltä lisämaksua kulumassa olevan vuoden osalta peritä.

Liiton jäsenenä on myös ns. kotirouvia, ts. naispuolisia jäseniä, jotka naimisiin mentyään ovat jääneet pois ansiotyöstä, mutta ovat tästä huolimatta halunneet säilyttää jäsenoikeutensa liitossa suorittamalla liittotoimikunnan heille vahvistaman jäsenmaksun. Tämän jäsenmaksun on liittotoimikunta päättänyt vahvistaa samaksi kuin ylemmän maksuluokan vapaajäsenvero eli 32 markaksi viikossa. Tämä ei kuitenkaan edellytä sitä, että heidän avustusoikeutensa määräytyisi siten kuin se vapaajäsenten osalta määräytyy.

NAISJAOSTO LAHJOITTI POHJOLA-OPISTOLLE

Liittomme naisjaosto on työskennellyt uutterasti käsitöitä tekemällä ja varoja keräämällä Pohjolan Opiston hyväksi ja saanutkin kokoon varsin huomattavan erän lahjoituksia. 4. 6. naisjaostomme kävi puheenjohtajansa Rauha Ruohosen johdolla jättämässä lahjoitusvarat SAK:n naisjaostolle em. tarkoitukseen. käytettäväksi SAK:n naisjaoston puolesta otti arvokkaan lahjoituksen vastaan sen puheenjohtaja Lempi Lehto, joka kiitti naisjaostomme jäseniä heidän suorittamastaan merkittävästä työstä sekä ojensi heille samalla opiston lahjaadressin.

MYÖSKIN OS. N:0 15 TEHNYT LAHJOITUKSEN

Myöskin Helsingin kaupungin sairaalain Viranhaltijat r.y. on halunnut osallistua ammattiyhdistysliikkeen opintotoiminnan hyväksi suoritettavaan työhön ja näissä merkeissä luovuttanut jo aikaisemmin lahjoituksensa Pohjolan Opistolle.

Liittovaltuustomme puheenjohtaja Otto Leskinen joutui 17.6. sattuneen 70vuotispäivänsä johdosta monien huomionosoitusten kohteeksi. Kuvassa liittotoimikunnan ja henkilökunnan edustajat onnittelukäynnillä.

Bostadsbrist över hela världen trots rekordartad byggverksamhet

Till och med i de länder, där den genomsnittliga levnadsstandarden står allra högst, ligger arbetarebefolkningens bostadsstandard ofta långt under den nivå, som arbetarna annars har uppnått. Det finns intet land i dag som inte har ett allvarligt bostadsproblem att kämpa med. Detta gäller även länder, där den breda befolkningen är välklädd och har råd till god och närande daglig kost.

Det är den internationella arbetsorganisationen, ILO, som framlägger dessa fakta i en rapport med titeln »National Housing Programmes and Full Employment». Rapporten har diskuterats på det möte, som ILO:s byggnadskommitté har hållit i Genève i slutet av maj. Representanter för ILOS:s traditionella parter, regeringar, arbetsgivare och arbetare, från 21 länder deltog i mötet.

30 miljoner bostäder saknas

Det finns ingen gemensam måttstock för bostadsbristen i världen, framhåller rapporten, men man har försökt göra beräkningar för att få jämförbara resultat från olika länder. Enligt dessa skulle 45 procent av stadsbefolkningen i Latinamerika bo under förhållanden, som inte kan kallas människovärdiga. I Asien, där bostadsproblemet är allra svårast, lever mellan 100 och 150 miljoner familjer i överbefolkade områden och under ytterligt ohälsosamma yttre förhållanden. Svår bostadsbrist råder även i de stora industriområdena i världen, ett ungefärligt minus på 30 miljoner bostäder enligt FN:s specialister.

Högkonjunktur för byggindustrin

Samtidigt är det ett faktum, att byggnadsindustrin för närvarande upplever en högkonjunktur som aldrig förr. Den rekordartade byggnadsverksamheten omfattar inte bara bostäder, utan även skolor, vägar, sjukhus, hamnar och dammanläggningar.

Man kan utläsa denna rekordproduktion bl.a. av siffrorna för världsproduktionen av cement, som 1938 var. 85 miljoner ton och 1954 hela 192 miljoner. Ett av problemen är dock, att det inte är alla länder som uppvisar sådana rekordsiffror på byggnadsverksamhetens område.

En av orsakerna till att byggnadsverksamheten inte har kunnat hålla jämna steg med det stigande behovet är brist på arbetskraft, tekniker och överordnad personal, vartill ytterligare kommer att kostnaderna mångenstädes har stigit som följd av ekonomiska restriktioner.

Starkt varierande arbetstid per vecka

En rad intressanta uppgifter av social karaktär ingår i ILO:s rapport: kvinnor utgör 25 procent av arbetskraften inom byggnadsindustrin i Indien, i Argentina utbetalas 74 procent av den totala lönesumman inom

byggnadsindustrin i form av sociala förmåner, i Italien 50—60 procent. Detta har fört med sig att en del arbetsgivare föredrager att öka antalet arbetstimmar framom att anställa nytt folk, då det blir billigare att betala för övertidsarbete än att ge nyanställda deras sociala förmåner.

Antalet arbetstimmar per vecka i olika länder varierar i hög grad, framhåller rapporten. I Hongkong och Malaja är det normala 56 timmars arbetsvecka i de flesta grenar av byggnadsindustrin. I Schweiz är genomsnittet 50 timmar, i vissa isolerade byar i alperna, där man bara kan bygga under en begränsad tid av året, kommer man dock ända upp till 85 timmar. Å andra sidan har murarna i New York genomsnittligen inte mer än 35 timmars vecka och vissa grupper i USA har kommit ner till 30 timmar.

FFC:s DELEGATIONSMÖTE

FFC:s delegation sammanträdde 10. 6. i A-salen i Folkets hus i Helsingfors.

Som mötets ordförande fungerade FFC:s ordförande E. Antikainen och V. Rantanen, och som sekreterare generalsekreterare O. Lindblom och II sekreteraren U. Hiironen.

Verksamhetsberättelsen för år 1955 godkändes, bokslutet likaså och vederbörande beviljades ansvarsfrihet.

Ordförande Antikainen rekapitulerade FFC:s verksamhet under det gångna verksamhetsåret och berörde även generalstrejken och prisläget under den senaste tiden.

I samband med delegationens möte hälls även Ammattiyhdistysopistos förvaltningsråds sammanträde, varvid verksamhetsberättelsen och bokslutet för verksamhetsåret 1955—56 godkändes.

Till ordinarie medlemmar i skolans direktion valdes FFC:s organisationssekreterare O. Järvelä och informationssekreterare A. Lankinen.

Med hänsyn till den snart förestående kongressen var söndagens möte mer av formell betydelse och nöjde sig med att i ett kort uttalande konstatera, att prisläget med avseende på bevarande av lönernas realvärde efter generalstrejken utvecklat sig i en för löntagarna oroande riktning, varför FFC:s arbetsutskott bör följa med utvecklingen av den ekonomiska politiken, heter det i en resolution som FFC:s delegation på söndagen antog vid sitt stadgeenliga sammanträde i Helsingfors.

FFC strävar fortsättningsvis att i enlighet med det program som antagits stöda en sådan ekonomisk politik, som planmässigt strävar till att bevara en full sysselsättning och att stöda en utvidgning av produktionen, heter det vidare i resolutionen. Emedan dessa åtgärder skapar förutsättningar för ett bevarande av penningvärdet samt för höjande av levnadsstandarden, förutsätter delegationen, att förhandlingarna om samt planeringen av aktuella åtgärder fås avslutade före FFC:s sjunde representantmöte, varvid FFC:s högsta beslutande organ har tillfälle att fastställa fackföreningsrörelsens inställning till programmet i dess helhet.

HELSINGIN KAUPUNKI PYSYI HÄRKÄPÄISENÄ

Helsingin Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön edustajiston 7. 6. pidetyssä kokouksessa käsiteltiin Helsingin kaupunginhallituksen päätöstä, jolla työntekijäin vuosilomia vähennetään yleislakon osalta. Palkkalautakunnan päätettyä 27. 3. 1956, ettei yleislakkoaikaa lueta vuosilomaan oikeuttavaksi ajaksi, lähetti Keskusjärjestö kirjelmän kaupunginhallitukselle esittäen, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin palkkalautakunnan päätöksen muuttamiseksi siten, että yleislakkoaika katsottaisiin Helsingin kaupungin palveluksessa työsopimussuhteessa oleville vuosilomaan oikeuttavaksi ajaksi. Keskusjärjestö perusteli kantaansa mm. sillä, että yleislakon lopettamista koskevan sopimuksen 6. kohdan mukaan työntekijät on otettava työhön vanhoina työntekijöinä, jolloin aikaisemmin saavutetut edut - myöskin vuosiloma niihin luettuna — säilyvät. Lisäksi useat maamme kaupungit ja kauppalat ovat jo päättäneet, että vuosilomat annetaan työntekijöille yleislakosta huolimatta vähentymättöminä.

Keskusjärjestön ko. esityksestä huolimatta kaupunginhallitus teki 24. 5. 1956 päätöksen, jonka mukaan työntekijäin vuosilomia vähennetään lakkoa koskevan kuukauden osalta. Keskusjärjestön edustajiston kokous tote-

sikin, että kaupunginhallitus on päätöksellään saattanut Helsingin kaupungin työntekijät muiden kaupunkien työntekijöitä huonompaan asemaan, eikä kokous tämän vuoksi voi hyväksyä kaupunginhallituksen ko. kantaa asiassa, vaan esittää päätöksen johdosta paheksumisensa.

Edelleen kokous totesi, että työväenpuolueiden edustajat palkkalautakunnassa ja kaupunginhallituksessa ovat puolustaneet työsopimussuhteessa olevien työntekijäin lomaoikeutta, mutta että porvarillisenemmistöiset palkkalautakunta ja kaupunginhallitus ovat enemmistöpäätöksillä vähentäneet työntekijäin vuosilomia. Työntekijäin onkin syytä muistaa miten porvarilliset piirit ovat mm. tässä asiassa menetelleet ja toimia siten, että ensi syksyn kunnallisvaaleissa kaupunginvaltuusto muuttuu työläisenemmistöiseksi.

Lahtelaiset vierailivat Kotkassa

Lahden kaupungin Viran- ja Toimenhaltijain yhdistys järjesti 3. 6. -56 tutustumismatkan Kotkaan. Matkaan osallistui 53 henkilöä, joista 37 oli yhdistyksen jäsentä.

Kotkan kaupungintalossa nautitun tervetuliaiskahvin jälkeen tutustuttiin kaupungintaloon ja vierailtiin ruotsalaisessa 10 tonnin valtamerijät-

tiläisessä »Vangaratta'ssa». Laiva olikin katsomisen arvoinen, sillä eihän meistä sisämaan asukkaista monikaan ollut aikaisemmin tutustunut näin suureen »purkkiin». Kun laiva ottaa lastikseen toistatuhatta junavaunullista tavaraa, niin on siinä laivaa kerrakseen. Kotkan työväentaloa katselimme pienellä kateudella, sillä onhan se Lahden työväentalon rinnalla todellinen palatsi. Kun Lahden tuleva työväentalo on jo paperilla rohkenimmekin kotkalaisille huomauttaa, että kyllä Lahti vielä paikkaa maineensa tässäkin suhteessa. Kymenlaakson Osuusliikkeen upouudessa ja uudenaikaisessa ravintolassa saimme tutustua kotkalaisten tämän alan saavutuksiin. Ja täytyy tunnustaa, että kyllä kotkalaiset ovat maineensa veroisia ruoanlaitossakin. »Nälkä meill'» ei ollut enää vieraanamme. Kotkan yhdistyksen puheenjohtaja Otto Häyrinen toivotti meidät lahtelaiset tervetulleeksi kaupunkiinsa ja samalla esitteli lähemmin Kotkaa ja sen aikaansaannoksia. Ei ollut Oton puheessa ylpeyden hiventäkään, vaikka olisikin kannattanut vähän rintaansa nostaa, sillä kovasti on Kotka edistynyt.

Lahtelaisten puolesta esitti kiitokset Kauko Mäkinen ja kun »vuoroin vieraassa käydään», niin esitti hän kainona toivomuksensa, että kotkalaisetkin sisuuntuisivat ja tekisivät vastavierailun Salpausselän pääkaupunkiin. Tämän jälkeen siirryttiinkin 1700-1800 luvulle. Teimme moottorivenematkan Ruotsinsalmen taistelun muistorikkaille paikoille ja tutustuimme Langinkosken nähtävyyksiin. Kun tutustuimme vielä Kotekon (Kotkan teknilliset koulut) nähtävyyksiin, puristimme kotkalaisten ammattiyhdistystovereiden kättä miellyttävästä ja erittäin antoisasta yhdessäolosta ja aloitimme paluumatkan reippaan mielialan vallitessa. Toivottavasti kotkalaiset muistatte vielä missä päin Lahti sijaitsee. Tervetuloa!

Kuvajulkaisu yleislakosta ilmestynyt

Vaikka yleislakon päättymisestä on kulunut jo noin 3 kuukautta kuuluvat sen aikaiset tapahtumat vieläkin yleisen keskustelun ja mielenkiinnon piiriin, joka ilmenee nyt, niinkuin sen päättymisvaiheen aikanakin, puolesta ja vastaan käyvän mielipidevaihdon merkeissä. Sen aikaiset tapahtumat ovat saaneet ilmentymänsä niin pu-

Tukholman liikennelaitoksen naiskuoro vieraili 16.—19. 6. välisenä atkana Helsingissä konserttimatkalla esiintyen mm. tuaerkuloosisairaalassa ja radinssa sekä tutustui useihiu pääkaupundin nästävyyksiin. — Kuvassamme vieraat vastaanottajineen ryhmittyneinä olympialaiturille. Äärimmäisenä oikealla matkan johtajana toiminut Paul Ferb. Kuoron kapellimestarina oli Olle Eksell.

heissa, väittelytilaisuuksissa, kirjoituksissa, valokuvissa jopa oikeudenkäynneissäkin.

Jotta yleislakon aikaisista tapahtumista saataisiin mahdollisimman valaiseva ja puolueeton läpileikkaus, ryhdyttiin SAK:n toimesta lakon päättymisen jälkeen kuva-aineiston kokoamiseen kuvajulkaisun aikaansaamiseksi yleislakosta. Kuva-aineistoa kertyi varsin runsaasti, yhteensä noin 1.000 kuvaa, joista valinta suoritettiin. Valmistuneessa julkaisussa on yhteensä 120 valokuvaa edustaen lyhyttä läpileikkausta siitä kehitysvaiheesta joka johti lakkoon, itse lakosta eri puolilla maata, sen sovittelu ja päättämisvaihe. Tekstiä julkaisussa on, varsinaisen kuvatekstin ohella, suhteellisen vähän mutta senkin muodossa on selvitetty sama kehitysvaihe, josta kuvatkin elävästi kertovat. Julkaisu on harvinaislaatuinen monessakin mielessä, mutta tulkoon erikoisesti alleviivatuksi se, että kuvat on poimittu itse tapahtumain pyörteistä ilman mitään »lavastuksia» kuten normaalisti on laita erilaatuisissa kuvajulkaisuissa.

Julkaisussa on sivuja yhteensä 64, joille on sijoitettu, niinkuin edelläkin jo on mainittu, n. 120 kuvaa lakkotapahtumista, eri paikkakuntien lakkotoimikuntien työstä, »bensiinisodasta», mielenosoituskulkueista jne. Sen hinta on 150 markkaa, josta myyntiä suorittavat ammatillisten paikallisjärjestöjen myyntiasiamiehet saavat 20 %:n myyntipalkkion. Julkaisun saannista kiinnostuneita ammattiyhdistysliikkeemme jäseniä kehoitetaan kääntymään sijaintipaikkakuntansa ammatillisen paikallisjärjestön puoleen, tai ellei sellaista ole, suorittamaan tilauksensa maksamalla lehtien hinnan suoraan SAK:n postisiirtotilille 6051 os. SAK:n toimisto. Helsinki. Paasivuorenkatu 5.

HELSINGIN KAUPUNGIN ELÄKKEENNAUTTIJOILLE OMA YHDISTYS

Helsingin Kunnantyöntekijäin Sos.dem. Yhdistyksen huhtikuun kokouksessa herätettiin kysymys erikoisen
yhdistyksen perustamisesta kaupungin eläkkeellä olevien yhdyssiteeksi.
Kun asiasta lausuttiin myönteisiä ajatuksia, niin siirrettiin sen edelleen
kehittäminen muutamien asian alkuunpanijoiden tehtäväksi, jotka sitten laativatkin perustettavaa yhdis-

tystä varten sääntöluonnoksen ja kutsuivat koolle yhdistyksen perustavan kokouksen. Tähän kokoukseen olikin saapunut runsaasti asianharrastajia ja yhdistys päätettiinkin perustaa yksimielisesti sekä hyväksyttiin sille säännöt jotka oikeusministeriö on nyt hyväksynyt ja yhdistys merkitty yhdistysrekisteriin.

Liittymismaksu yhdistykseen on 50: — ja jäsenmaksu toistaiseksi vain 100: — vuodessa.

Yhdistyksen johtokuntaan kuuluvat Matti Valkonen, Urho Merilinna, Erik Riihilampi, Albert Vuorio, Väinö Salonen, Johan Myyryläinen ja Alfred Kari, joista johtokunta on valinnut puheenjohtajaksi Matti Valkosen, sihteeriksi Urho Merilinnan ja taloudenhoitajaksi Väinö Salosen. Yhdistyksen tilintarkastajiksi on valittu Väinö V. Salovaara ja Otto Leskinen.

MATKALLE KUVATAITEEN MAAILMAAN

TSL:n kesäkurssilla

Työväen kuvataidetoimikunnan aikaisemmilla kursseilla on pyritty siihen, että opittaisiin näkemään kuvataiteen ihmeelliseen maailmaan. On koetettu tuoda esille niitä mahdollisuuksia, joita työväestöllä on tämän taidemuodon harrastamiseen. Tällä kertaa, niinkuin Työväen Sivistysliiton kesäkursseilla yleensäkin, otetaan askel eteenpäin ja lähdetään pyrkimään turisteina siihen maailmaan, joka avautuu kuvataiteiden harrastajalle. Kesän kuvataidekurssi on KK:n Osuuskauppakoulussa Marjaniemessä 1.—8. 8. 56.

Kurssien ohjelmassa keskitytään eri taidelajeihin sekä taiteen historialliseen ja yhteiskunnalliseen taustaan. Kurssille tulijalta toivotaan ennakkotietoja kuvataiteen perusteista, joiksi riittää aikaisemmin suoritettu kuvataidekurssi tai tutustuminen Broby-Johansenin »Arkitaide—maailmantaide»-teokseen. Tätä kirjaa on mahdollisuus lainata Työväen Sivistysliitosta.

Kuvataiteen maailman näköaloja esitellään kurssilaisille sekä luentojen, keskustelujen että tutustumisretkeilyjen muodossa. Luennoitsijoina toimivat mm. toht. Sakari Saarikivi, kirj. Erkki Vala, tait. Tapio Tapiovaara ja maist. Sirkka Anttila. Heidän luennoissaan kosketellaan monia mielenkiintoisia taiteen erikoiskysymyksiä. Kurssin ohjaajina toimivat kuvaa-

mataiteen opettaja Saida Rantanen sekä sihteeri Xenia Parros.

Ilmoittautumiset kurssille pyydetään lähettämään kolme viikkoa ennen kurssin alkamista os. Työväen Sivistysliitto, 4. linja 3—5 A, Helsinki. Tarkempia tietoja kurssin ohjelmasta ja kurssimaksuista antaa TSL:n toimisto.

Uusia maistereita

on tällä hetkellä liitossamme, sillä 5. pääkaupungissa pidetyissä promotioissa vihittiin Helsingin kaupungin Huoltotarkastajat r.y:n jäsenet, huoltotarkastajat Meri Melanti ja Hilkka Laitila edellinen valtiotieteitten maisteriksi ja jälkimmäinen yhteiskuntatieteiden maisteriksi. Tytöt ovat opiskelleet varsinaisen leipätyönsä ohella, joten meillä on täysi syy nostaa hattua ja onnitella saavutetuista oppiarvoista. – Yllä kuva maisteri Hilkka Laitilasta promotioasussa. Toinen maisterimme ei osallistunut juhlallisuuksiin, joten emme valitettavasti voi julkaista juhlakuvaa hänestä.

Kolme on ko haistaa: sika sonnan, koira jäljet ja paha ämmä kaffeen. Huittinen.

Nuorenaha sitä pittää kommeella, sano Makkojne ku silemijää pesj. Kangasniemi.

Kärsimähän tänne on luatukin, sanoo flikka kun poikia orotti.

Ilmajoki.

Mitä tulee maksamaan vaalivoitto? Tämän kaltaisen otsikon näimme amerikkalaisen veljesliittomme äänenkannattajassa ja raavimme päätämme. Onkohan kongressipaikkoja ruvettu tuolla busineksen luvatussa maassa myymään eniten tarjoavalle? Niin hullusti asiat eivät kuitenkaan olleet, sillä kysymys oli vaalipropagandan vaatimista summista, joita koskevan tarinan amerikkalainen kolleegamme oli otsikossaan samaistanut vaalivoiton kanssa. Halpaa lystiä eivät vaalit kylläkään rapakon tuolla puolen ole, sillä virallis-tieteelliten laskelmien mukaan maksoi 1952:n vaalipropaganda yhteensä 150.000.000 dollaria elikkä 49.500.000.000 meikäläistä markkaa, mikä ymmärtääksemme on aika paljon rahaa.

Ja mistä sitten tulivat nämä rahat? Ne tulivat pääasiassa suurteollisuuden piiristä ja käytettiin heidän ehdokkaittensa hyväksi, sanoo amerikkalainen toverimme, joka esittää pitkän luettelon siitä, kuinka paljon kukin teollisuuspohatta rahojaan sijoitteli vaalipropagandan hyväksi. Yhdysvaltojen ammattiyhdistysväki on kuitenkin päättänyt vastata propagandaan propagandalla ja em. kirjoittaja kehoittaakin jokaista jäsentä luovuttamaan yhden taalan vaalikassaan, jotta myöskin ammattiyhdistysväen ehdokkaat saisivat taistelun tuoksinassa äänensä ja television kautta jopa naamansakin tunne-

— Onko vielä jotakin, jossa voisin auttaa teitä?

Itekuhhii tyylillään kirnuvaa: minkä piä nyökkää, minkä pylly pylykkää. *Kaavi*. tuksi. Kovat ovat siis pelit Amerikoissa, mainosta tarvitaan lujasti ennen kuin hyväkään mies menee listoilta läpi.

Meikäläinen vaalipropaganda jää niin laajuutensa kuin hintansakin puolesta pahanlaisesti jälkeen taalojen maan vastaavasta — mutta tuskin meillä lienee syytä yrittää pysyäkään perässä. Enemmän tai vähemmän mukavan näköisiähän pärstänkuvia meilläkin vaalien edellä liimaillaan lyhty- ym. tolppiin, mutta pientähän tuo loppujen lopuksi on. Me emme myöskään amerikkalaisen kolleegamme tyyliin pyydä lukijoiltamme yhtä eikä useampaakaan taalaa vaalivoiton varmistamiseksi.

Mutta sen sijaan pyydämme, että lukijamme seuraisivat paikkakunnillaan, mikä kuppikunta ja erikoisesti mitkä miehet ja naiset siellä valtuustoissa suhtautuvat meidän asioihimme myötämielisesti. Ne ovat harvemmin niitä suurempia propagandamestareita ja muita temppuilijoita, mutta heidän puolestaan riittävät puhumaan vielä täällä vanhalla mantereella teotkin. Näin asioita seuraamalla tulemme valistuneiksi suhteellisen halvalla, emmekä sitten vaaliaikoina sotke miehiä emmekä värejä.

Väreistä puheenollen tulkoon tässä kerrotuksi muuan juttu pääkaupungista Mikonkadulta. Muuan maalaisautoilija ei ollut aikaisemmin tutustunut liikennevaloihin ja värejä kun alkoi tulla, pysäytti ukko autonsa ja alkoi ihmetellä. Tuli punainen valo, tuli keltainen ja vihreä ja taas sama uudistui. Vihdoin viimein astui tämän maalaisauton takana jonossa olevasta kärrystä muuan stadin kundi ulos ja marssi miekkosen luo sekä otti ja sanoi: »Älä veikkonen enää turhaan katsele, ei sieltä kuitenkaan tule enempää värejä». Ture.

ONKO KAAPU VAIHTUNUT? tiedusteli »Suomen Sosialidemokraatti» 5. 6. ilmestyneen numeronsa ns. kolmen nuolen artikkelissa, jossa lehti kirjoittaa:

Hieman ristivetoa näemme eräiden Paavojen periaatteiden ja käytännön välillä.

Eroava oikeusasiamiehemme Paavo Kastari on kuuluisissa esiintymisissään katsonut kansantulon jakamiskysymyksen kuuluvan eduskunnalle ja hallitukselle. Nämä elimet nyt ratkaisivatkin asiat virkamiesten palkkojen kohdalla. Noudattivat samaa linjaa, jota seurattiin ns. yleisellä palkkarintamalla ja jota virkamiesten palkkojen ajajatkin aikaisemmin selittivät seuraavansa.

Myös Helsingin yliopiston rehtori Paavo Ravila on niin ikään kuuluisuutta saavuttaneessa puheessaan suositellut neuvottelujen ja sovittelujen tietä palkkoja järjesteltäessä. Hän samalla paheksui SAK:n lähtemistä voimatoimenpiteiden tielle.

Nyt akateemisten ammattijärjestö AKAVA julistaa taistelun tietä palkka-asian järjestämiseksi. Yhteiskunta on saarrettava tärkeiltä kohdilta, jotta sen olisi pakko myöntyä palkkojen korottami seen siinä määrin kuin ammattijärjestö tahtoo.

Oletamme Paavo Kastarin olevan Lakimiesliiton ja sitä tietä AKAVAn jäsen. Paavo Ravila puolestaan on AKAVAn huomattava johtaja. Mutta hämmästykseksemme huomaamme, että kumpikaan ei ole pitänyt julkisuudessa puheita eikä selittänyt sanomalehdissä, että he jatkuvasti myös AKAVAn tapauksessa ovat äsken suosittelemansa sovinnon tien kannalla. Päinvastoin toisen heistä johtama AKAVA julistaa, taistelulippu korkealla hulmuten: »Akavan on ehdottomasti pidettä kiinni aikaisemmin esitetyistä korotusvaatimuksista.»

Mahdollisesti Paavomme voivat esittää ajatuksentynkiä tämän ryhmäitsekkyyden puolustamiseksi. Tavallisen kuolevaisen mieleen hiipii kuitenkin epäilys, etteivät he ole ainakaan Saarijärven Paavon hengenheimolaisia, mikäli kysymys on köyhän naapurin elämästä ja leivän jakamisesta hänen kanssaan. Tilallansa hallaisella elävää Paavoa on vaikea kuvitella tukemassa työmarkkinataistelua, jossa neuvottelutiestä kieltäytyen, yhteiskuntaa saarrolla uhaten ja eräissä tapauksissa vähintään 150.000 markan kuukausituloja nauttien pyritään etenemään palkkarintamalla samaan aikaan kun muutaman tuhatlisääminen johonkin lappusen 20.000-30.000 markan kuukausipalkkaan kuulemma saa maat ja taivaat sekaisin.

Korkeammille virkamiehillekin palkkalaisten miljoona-armeija mielellään suo heidän koulutuksensa ja vaativan työnsä mukaisen palkan. Siitä ei ole kysymys. Mutta tässä jos missään olisi nyt ystäviemme Ravilan ja Kastarin esiinnyttävä ja valettava hieman kylmää vettä erinäisiin kuumenneihin päihin. Jos tarvitaan aloittaen lähimmästä.

Kiiruhulla ei saa muuta ku kivuloosia lapsia.

Töysä.

60-vuotiaita

Kesäkuun 26. pnä Helsingin kaupungin Rakennusviraston työpajan ao:n jäsen, työmies Juho *Pukki*. Hän on syntynyt Inkerissä Keltton pitäjässä ja suorittanut kansan-

opiston kurssin Pohjois-Inkerissä. V. 1933 tov. Pukki siirtyi Suomeen, jossa on toiminut pääasiassa metallialalla eri työpaikoissa. Metallityöväen liiton jäseneksi hän tuli v. 1944 ja siirtyi liittomme jäsenyyteen v. 1950.

— Osaston parhaat onnittelut reippaalle toverille.

Heinäkuun 1. pnä H:gin Puhtaanapitolaitoksen ao:n jäsen, lakaisija Anna Schuvalow.

Heinäkuun 2. pnä H:gin Katurakennustyöläisten a.o:n jäsen, työmies Valdemar *Himberg*.

Heinäkuun 4. pnä H:gin Puhtaanapitolaitoksen a.o:n jäsen, lakaisija Teodor *Berg*.

Heinäkuun 4. pnä H:gin kaupungin Talorakentajat r.y:n jäsen, kirvesmies Huvi Vilonen.

Heinäkuun 7. pnä Valtion sairaalain Henkilökunnan Yhdistyksen jäsen, sairaala-apulainen Hilma Savolainen.

Heinäkuun 9. pnä H:gin kaupungin Viranhaltijat r.y:n vapaajäsen, siivooja Rosa *Laine*.

Heinäkuun 16. pnä liittotoimikunnan jäsen, kivityömies Nikolai Lehtinen. Hän on syntynyt Kiikassa, josta jo nuorena siirtyi teollisuuskeskuksiin kivenhakkaajan työ-

hön. Jo nuorena hän tuli mukaan myöskin ammattilliseen toimintaan sekä työväenliikkeen nuorisojärjestöön. V. 1912 Lehtinen oli mm. perustamassa kivityöntekijäin ammattiosastoa sekä oli mukana myöskin muussa rakennusalan järjestötoiminnassa. Niinikään merkkipäivänviettäjä osallistui Suomen Ammattijärjestön toimintaan sen lakkauttamiseen saakka.

SAK:n perustamisen jälkeen Lehtinen tuli taas mukaan ammatilliseen

järjestötoimintaan ja oli perustamassa mm. liittomme alaista Helsingin Satamarakentajat r.y:tä, jonka sihteerinä hän on toiminut osaston perustamisesta lähtien. Niinikään hän on toiminut osaston pääluottamusmiehenä yli 12 vuoden ajan. Liittomme liittotoimikunnan jäsenenä tov. Lehtinen on ollut useita vuosia ja toiminut myöskin liittokokousedustajana. Kunnalliseen toimintaan hän on niinikään osallistunut ja on mm. Helsingin kaupungin satamalautakunnan jäsen. Hänen harrastuksistaan mainittakoon erikoisesti opintotoiminta. - Parhaat onnittelumme!

50-vuotiaita

Kesäkuun 2. pnä H:gin kaupungin sairaalain Viranhaltijat r.y:n jäsen autonkuljettaja Karl V. *Hellsten*.

Kesäkuun 15. pnä Helsingin Palomiesten a.o:n jäsen, palokorpraali Aleksander *Halko*. Hän tuli v. 1929 Viipurin palokunnan palvelukseen, josta sittemmin sotien aikana muutti pääkaupunkiin.

Den 16. juni Trafikverkets Tjänsteoch Befattningshavare r.f:s medlem, biljettkasören Alex Fagerholm.

Kesäkuun 18. pnä Kellokosken sairaalan Henkilökunnan yhdistyksen jäsen Toivo Viemerö. Hän on syntynyt Tuusulassa torpparin poikana ja joutui jo nuorena ansiotyöllä hankkimaan elatuksensa toimien mm. rakennustyöläisenä. Sittemmin hän muutti Kellokosken sairaalan palvelukseen, jossa on ollut jo yli 20 vuotta. Ammatilliseen toimintaan on Viemerö osallistunut hyvin innokkaasti. Niinpä hän on kuulunut osastonsa toimikuntaan sen perustamisesta asti, rahastonhoitajan tehtäviä hän on hoitanut 11 vuotta ja toimii tällä hetkellä luottamusmiehenä. Kunnallinen-, puolueja urheilutoiminta ovat myöskin saaneet tov. Viemerön panoksen osakseen. Innokkaana eränkävijänä toimii hän myöskin metsästysseuran puheenjohtajana. Työ- ja järjestötovereiden parhaimmat onnittelut miehen ikään päässeelle!

Kesäkuun 24. pnä H:gin kaupungin Maataloustyöntekijäin a.o:n jäsen, työmies Johan *Tuomikoski*.

Heinäkuun 2. pnä H:gin kaupungin Teknillisten laitosten a.o:n jäsen, työmies Sulo *Järnström*.

Heinäkuun 3. pnä H:gin kaupungin Viranhaltijat r.y:n jäsen, keittiöapulainen Kaarina Ropo.

Heinäkuun 6. pnä Kuusankosken

Kunnantyöntekijäin a.o:n jäsen, talonmies Aarne Hyvönen.

Heinäkuun 6. pnä Lappeenrannan Kunnantyöntekijäin a.o:n jäsen Kerttu Suhonen.

Heinäkuun 7. pnä Turun Kunnantyöväen a.o:n jäsen, kirvesmies Kosti Niinisaari.

Heinäkuun 9. pnä H:gin kaupungin Teknillisten laitosten a.o:n jäsen, lämmittäjä Kaarlo *Laitinen*.

Heinäkuun 9. pnä Oulun Sähkölaitoksen a.o:n jäsen, sähköasentaja Antti Sutinen.

Heinäkuun 12. pnä Tampereen kunnan Viran- ja Toimenhaltijain a.o:n jäsen, siivooja Edla *Tossavainen*.

Heinäkuun 14. pnä H:gin Katurakennustyöläisten a.o:n jäsen, työmies Viljo Hellman.

Heinäkuun 14. pnä H:gin Puhtaanapitolaitoksen a.o:n jäsen, autonapumies Oiva Salonen.

Heinäkuun 16. pnä H:gin kaupungin Talonrakentajat r.y:n jäsen, kirvesmies Juho *Hattunen*.

Heinäkuun 16. pnä H:gin kaupungin Talonrakentajat r.y:n jäsen, sementtimies Aleksi Höylänen.

JUHO HEINÄNEN

9. 6. 1956 kuoli Lahden Palomiesten yhdistys r.y:n jäsen, palomies Jouko Heinänen. Hän oli syntynyt 11. 9. 1924, joten oli hän kuollessaan vasta vajaa 32-vuotias. Suomen Kunnantyöntekijäin Liittoon hän liittyi 1. 6. 1945.

Lahden Palomiesten yhdistys r.y:n luottamusmiehenä sekä toimikunnan jäsenenä hän toimi useina eri vuosina, viimeksi kuluvan vuoden alusta alkaen. Palomiesten keskuudessa »Jokke» tunnettiin rehtinä työtoverina ja tulentorjujana. Toveri Heinänen oli myöskin useina vuosina Palomiesten Neuvottelukunnan jäsen, samoin edusti hän osastoaan useissa eri neuvottelu- ym. tilaisuuksissa. Toveri Heinäsen varhainen poismeno jätti vaikeasti täytettävän aukon osaston riveihin.

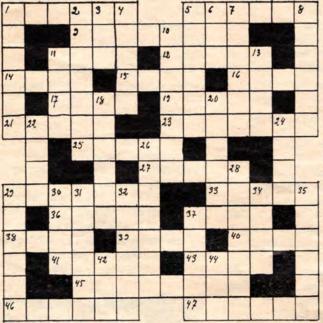
SIIRI PURONNE

Helsingin Kunnallisten Koulujen Henkilökunta r.y:n jäsen, siivooja Siiri Amalia *Puronne* os. Laaksonoksa, syntynyt 25. -86 Tuusulassa, kuoli 20. 5. -56 Helsingissä. Rouva Puronne

Jatkuu siv. 23

Ristisanatehtävä N:o 9

Vaakasuoraan: 1. osuustoimintamies, 5. katolilaisia kirkonmiehiä, 9. öisiä näkyjä, 11. »suolapatsaan» mies, 12. lapsen »savuke», 14. Eros, 15. kansanjoukkoja, 16. työpäivä, 17. naisen nimi, 19. kalteva, 21. korpisoturi, 23. inhallinen, 25. kaupunki Japanissa, 27. esim. kynä, 29. petoeläin, 33. »parturinkiveä», 36. tuhoeläimiä, 37. muskettisoturi, 38. valtioita, 39. pian 40. haavoittavatkin 41. uuden Turkin luoja, 43. -sivuinen, 45. tarvitaan tykissä, 46. tunnettu iskelmä, 47. peräpuoli.

Pystysuoraan: 1. sattuma, 2. kuri-

Pystysuoraan: 1. sattuma, 2. kuriton sukupolvi, 3. sukulainen, 4. tytön nimi, 5. avun tarpeessa, 6. shakkitermi, 7. kaupunki Kanadassa, 8. miehen nimi, 10. tiedonhaluinen, 11. on esim. lapamato, 13. valtio, 18. hotellipoika, 20. kauniita, 22. ristinkirjoitus, 24. sauvastaan kuuluisa, 26. vesireitti, 28. vilkkaita, 29. koski, 30. valtio, 31. rasia, 32. rahallinen, 34. sumua, 35. kukka, 37. säilytyspaikka, 42. saari Englannin rannikolla, 44. huudahdus.

RATKAISU

edellisessä numerossa olleeseen »Montako junaa»-tehtävään:

Jos nekin junat lasketaan, jotka matkan alussa ja lopussa tulevat vastaan, niin on vastaantulevien junien lukumäärä 15, muuten 13. On siis huomattava myös ne 7 junaa, jotka matkan toisesta päästä ovat lähteneet edellisellä viikolla.

RISTISANATEH-TÄVÄ N:o 8:n RATKAISU

Vaakasuoraan:
1. kunnat, 5. oikeus, 9. anabesti,
11. laet, 12. ikuus,
14. siam, 15. tina,
16. solu, 17. kali,
19. armas, 21. tiira, 23. riiteli, 25.
inari, 27. otsat, 29.
viisari, 33. neste,
36. ratas, 37. sora,
38. maat, 39. utti,
40. ämmä, 41. keino, 43. neva, 45.
esittävä, 46. lontoo, 47. totuus.

Pystysuoraan.

1. kansat, 2. naamari, 3. ane 4. tatti, 5. oskarl, 6. itu,
7. kiusat, 8. sopuli,
10. einarit, 11. laki 13. sose, 18.
langat, 20. milano,

22. impi, 24. lait, 26. roistot, 28. terävät, 29. vemmel, 60. irak, 31. sateet, 32. raunio, 34. sama, 35. elämys, 37. sinät, 42. iso, 44. evo.

10 »NEUVOA»

Eräs amerikkalainen lehti esittää 10 neuvoa ammattiyhdistysten jäsenille. Julkaisemme ne siinä mielessä, että niistä olisi hyötyä meidänkin ammattiyhdistysliikkeellemme.

- Älä koskaan ota vastaan mitään luottamustointa, sillä on paljon helpompi arvostella toisia kuin itse tehdä jotakin.
- Tunne itsesi loukatuksi, jollei sinua valita johonkin toimikuntaan, mutta jos sinut valitaan, älä koskaan käy sen kokouksissa.
- 3) Jos puheenjohtaja kehoittaa sinua lausumaan mielipiteesi jostakin asiasta, vastaa, ettei sinulla ole mitään siihen sanottavaa. Kokouksen jälkeen on sinun kerrottava, mitä olit asiasta ajatellut.
- 4) Älä koskaan tee enempää kuin on välttämätöntä. Kun toiset työskentelevät ja puuhaavat, on sinun leimattava heidän hommansa nurkkakuntavallaksi.
- 5) Älä suorita jäsenmaksuja, ellei niitä sinulta karhuta. Jos niitä kar-

hutaan, vimmastu ja ilmoita eroavasi osastosta.

- Huomioi tarkoin toisten kaikki pikkuvirheet ja suurentele niitä.
- 7) Äänestä aina, että jotakin on tehtävä, mutta älä itse tee mitään. Ethän sinä voi rasittaa itseäsi tehtävillä osastosi piirissä.
- 8) Hyväksy kaikki mitä kokouksissa päätetään, mutta jälkeen päin voit mainiosti valitella päätöksiä.
- Ota vastaan kaikki mitä ammattiyhdistykseltä voit saada, mutta älä koskaan anna sille mitään.
- 10) Kun jokin menee hullusti, syytä osaston ja liiton johtoa, sillä sinähän olet tapahtuneeseen nähden ehdottomasti viaton.

JUOKSIJAN OMINAISUUDET

Kustaa ja Kaaleppi sattuvat nokitusten tiellä ja pysähtyvät juttusille. Kun Kaalepin pojat ovat innokkaita urheilijoita, kääntyy puhe tähän aiheeseen. Silloin ei Kustaa, joka itse ei ole urheilumiehiä, malta olla letkauttamatta laihahkolle naapurilleen:

— Etpään tuota sinä ou ruvenna kilipaelemmaa, vaekka sulla olis ihan ilmiömäeset juoksijal lahjattii: terävä nenä, kappeet hartijat ja puuskuttava hengitys.

EIPÄS ARVAILLA

- Minkä kahden SAK:n jäsenliiton toimistot ovat Helsingin Työväentalon uudessa osassa?
- Montako jäsentä käsittää eduskunnan suuri valiokunta?
- 3. Mitä merkitsee spontaaninen?
- 4. Missä läänissä on Perttelin kunta?
- Ketkä kuuluvat kansainvälisen työkonferenssin Suomen edustajistoon työntekijäin edustajana?
- 6. Koska on annettu voimassa oleva vuosilomalaki?
- Kuinka monta kertaa on 500 merkitty numeroin nykyisessä 500 mkn setelissä?
- 8. Mitä tarkoittaa magnaatti?
- 9. Mikä on Sveitsin rahayksikkö?
- 10. Mikä on Hollannin hallituskaupunki?

Vastaukset sivulla 11.

Tuonen . . . Jatkoa siv. 21

liittyi jo v. 1941 oman työalansa ammattiyhdistyksen jäseneksi ja otti innolla osaa yhteisiin pyrintöihin. Hänen valoisa ja ystävällinen olemuksensa säilyy kauan työtoverien ja ystävien muistossa.

SULO VUORISTO

Kesäkuun 8. pnä kuoli Tampereella Tampereen kunnantyöntekijäin ao:n jäsen, sukeltaja Sulo Vuoristo.

Hän oli syntynyt Tampereella

20. 8. 1882 ja osallistui varsin aktiivisella tavalla ammattiyhdistystoimintaan. Niinpä vainaja oli jo 35 vuotta sitten perustamassa kunnantyöntekijäin osastoa Tampereelle ja oli myöskin sikäläisen Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestön perustajajäseniä. Osastonsa toimikuntaan hän kuului moniaita vuosia sekä oli kunnantyöntekijäin kesäkotitoimikunnan rahastonhoitajana ja kesäkodin isännöitsijänä vielä senkin jälkeen kun hän v. 1946 siirtyi kaupungin palveluksesta eläkkeelle. Niinikään Vuoristo oli osastonsa edustajana liittomme edustajakokouksessa v. 1938.

Sulo Vuoriston ruumiinsiunaus tapahtui 14. 6., jolloin vainajan viimeistä matkaa kunnioittivat omaisten lisäksi mm. Tampereen Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestö ja Kunnantyöntekijäin ammattiosasto, joiden piirissä pitkäaikaisen ja uutteran järjestömiehen muisto tulee esimerkkinä uskollisuudesta säilymään kauan.

HILJA KOSKINEN

Toukokuun 28. pnä saapui viesti, että työtoverimme Hilja Koskinen on siirtynyt rajan taakse. Arpa lankesi hänelle.

Kesäkuun toisena sunnuntaina työtoverit hiljentyivät valkoisen arkkusi ääreen. Poissa olet Sinä joukostamme, Sinä, joka saavuit parhaina nuoruuden päivinä työpaikallesi ja suoritit kiitettävän päivätyön vaikeudet voittaen.

Elämä antoi Sinulle voimia harrastaa muutakin kuin tavallisen päivätyösi. Monissa riennoissa Sinä olit mukana ja niistä ammattiyhdistysliike oli Sinulle läheisin. Mutta kiireisen arjen keskellä voi sairaus yllättää. Sinä sanoitkin: Ihminen ei koskaan terveytensä päivinä tule ajatelleeksi, että sairaus voi näin saapua. Sen huomaa sitten vasta, kun on sidottu sairasvuoteelle. Silloin ovat työtoverit lähempänä kuin koskaan aikaisemmin auttavaa kättä tarvittaessa. Ihmiselämä on täällä kuin unikuva. Aamun kastehelmen lailla se nousee, kukoistaa kirkkaan keskipäivän ja ilta-auringon laskiessa se valkoliljakukan lailla lakastuu. Mutta elämällä täällä on toinenkin tarkoitus: yön hiljaisina hetkinä kovien tuskien keskellä voi saapua luoksemme toinenkin tie kuin maailman tie.

Sinä Hilja saavutit kirkkauden tien. Sinun poismenosi täältä oli vain siirtymistä toiseen parempaan elämään. Sinä sanoitkin ennen lähtöäsi: elämä, joka on tulossa minulle, sitä en vaihtaisi mihinkään muuhun.

Humiskoot hongat hiljaisina kotipitäjäsi kummulla. Sinun levätessäsi siellä vanhempiesi vierellä. Voimmekin vain sanoa:

»Kävit tiesi tervehenä, matkasi ihanteena päätit kaaren kaunihisti, pääsit illalla ilohon».

Pitkistä työtoveruusvuosista kiittäen, kaivaten Työtoverit.

TAMPEREEN KAUPUNGIN TOIMISTOVIRKAILIJAT r.y.

Toukokuun 7. pnä Tampereella pidetyssä kokouksessa päätettiin perustaa Tampereen kaupungin Toimistovirkailijat r.y., joka päätti liittyä liittomme alaiseksi osastoksi. Uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Allan Aalto, sihteeriksi Ulla Mikkola,

rahastonhoitajaksi Irja Lahdenpää sekä muiksi toimikunnan jäseniksi Eila Andelin, Usko Raatikka, Toini Tiirinen, Aimo Rimpinen ja Frans Santala.

TURUN KUNNANTYÖVÄEN a.o:n 20-vuotisjuhlaa vietettiin kesäkuun 2. pnä Turun Kaupungintalon juhlasalissa. Kurt Köhlerin yhtyeen esittämien musiikkinumeroiden jälkeen piti tervehdyspuheen osaston puheenjohtaja Matti Selin, joka luonnehti juhlivan ammattiosaston tähänastista työtä sekä niitä tehtäviä, joita osastolla on parhaillaan suoritettavanaan. Laina Kanervan lausunta- ja Ilse Helanderin viulunumeroiden jälkeen piti juhlapuheen liiton sihteeri Kurre Mura, joka teki selkoa ajankohtaisista palkkatasoon vaikuttavista indeksija tulonjako-ongelmista.

Turun Työväenyhdistyksen Mieskuoron esitettyä Helge Nummisen johtamana lauluja saatiin kuulla Osmo Viitasen kirjoittama 20-vuotishistoriikki, josta pääkohdat julkaistuna toisaalla lehdessämme. Juhlivalle ammattiosastolle esitettiin sitten seuraavat onnittelut: Turun Kunnantyöntekijäin Keskusjärjestö - Veikko Verho, Teknillisten laitosten työntekijäin ao. - Leo Laaksorinta, Puhelintyöntekijäin ao. — Teuvo Suhonen, Satamarakentajat — Hannes Koskinen, Turun Päivälehti - M. E. Malkamäki, Uusi Päivä - Lauri Orell. Perustajajäsenten puolesta puhui Armas Wall ja juhlamenojen ohjaaja suoritti osaston ensimmäisen puheenjohtajan Juho Siljanderin esittelyn. — Tilaisuus päättyi Työväen Marssiin. - Myöhemmin nautittiin Työväentalon ravintolassa yhteinen ateria, jonka aikana pidettiin useita puheita.

HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN VIRAN- JA TOIMENHALTIJAIN YHDISTYS

Hämeenlinnan kaupungin Viran- ja Toimenhaltijain yhdistyksen perustajajäsenten ja kaupungin sähkölaitoksen vanhojen työntekijöiden koneenhoitaja Albert Maarlon ja sähköasentaja Oskar Tirkkosen siirryttyä eläkkeelle, edellinen 1. 4. ja jälkimmäinen 1.6., oli yhdistyksen kuukausikokouksen yhteyteen kesäkuun 7. pnä järjestetty vaatimaton kahvitilaisuus, jossa puheenjohtaja N. Jokinen ojensi heille yhdistyksen muistolahjana liiton pienoisliput toivottaen leppoisia eläkevuosia sekä toivoen näkevänsä heidät edelleenkin piirissämme muka-E.L.

H: KI Vallininkuja 4: A 6 Hölttä J

Neekerikylässä vallitsee tunnelma, joka ei ennusta hyvää lääkärille ja hänen pojalleen, jotka ovat sidottuina kidutuspaaluihin. Poppamies lähestyy Jaakkoa kohottaen teräväksi hiottua veistään.

: SEIKKAILUJA AFRIKASSA

Markus, joka hyvin ymmärtää tilanteen vaarallisuuden panee liikkeelle kaikki voimansa katkaistakseen yhdellä tempauksella nuorat, joilla hän on sidottu.

Lääkäri, jolla on ihmeteltävät ruumiinvoimat — terve ja karaiseva elämä on niitä vahvistanut — näyttää tällä hetkellä saavan yli-inhimillistä voimaa. Hän ponnistautuu paalua vasten ja samassa silmänräpäyksessä rasahtavat siteet poikki.

Poppamies, joka päin vastoin kuin muut mustat, säilyttää mielenmalttinsa, syöksyy Markusta kohti veitsi ojossa. Mutta lääkärin rautainen nyrkki pakottaa poppamiehen irroittamaan otteensa vaarallisesta aseesta.

Hämmästyneitten katselijoitten seisoessa lamaantuneina lääkäri tarttuu poppamieheen ja kohottaa hänet ilmaan. Kylän asukkaitten on vaikea uskoa silmiään. Vain yliluonnollinen voima voi kohdella poppamiestä tuolla tavoin, ajattelevat he vavisten.

Lääkäri heittää sen jälkeen jalkojaan sätkyttelevän poppamiehen katselijoiden joukkoon. Mutta tämä on jo liikaa mustille. He lähtevät suin päin pakoon piiloutuakseen majoihinsa.

Markus vapauttaa nopeasti Jaakon paalusta.

— Sinä suoritit osasi hyvin, sanoo Jaakko leikkisästi. Olen melkein yhtä hämmästynyt kuin mustat . . .

Markus ja hänen poikansa lähtevät neekerikylästä mustien hätyyttämättä.

Poppamies on vetäytynyt majaansa.

— Tiedätkö, mikä päivä on tänään?
kysyy lääkäri.

— Jouluaatto! Olen todella unohtanut sen, vastaa Jaakko. — Ja millainen!

Kuinkahan Heikki ja Sirkka voivat . . .

Niin, vastaa Markus vakavasti,
 ja Diego . . . Hämärässä yössä pakolaiset pysähtyvät kaukana viidakossa.
 Mitä on tehtävä?

